

M

Brněnský

metropolitan

květen 2020

Do ulic vyjel první Drak

Magistrát informuje
Co přinese
nový územní plán

Aktuálně
Děni se přesunulo na
internet. Ale už míří ven

Téma
Jak snížit množství
odpadu? Darujme, třídme

Sport
Masarykův okruh oslavil
devadesátku. V plné síle

Oficiální informační web města Brna o situaci a platných opatřeních v souvislosti s šířením nemoci COVID-19

www.brno.cz/koronavirus

Brněnská linka pomoci

Přijímá nabídky pomoci, poskytuje informace pro občany, zprostředkovává látkové roušky, řeší po dobu trvání nouzového stavu nákupy seniorům a dalším potřebným. Volejte zdarma na **800 140 800**.

Veřejná sbírka města Brna

Finanční prostředky poslouží k nápravě škod a řešení problémů způsobených koronavirem. V první řadě poputují do sociální oblasti. Číslo účtu: **111377222/0800**. Informace o vybraných financích a jejich využití najdete na www.brno.cz/koronavirus.

Úřední hodiny Magistrátu města Brna

Pondělí a středa	8–17 hodin
Pátek	8–12 hodin

Na osobní návštěvu všech odborů je prozatím nutné přihlásit se předem, a to

- a) elektronickým objednááním na www.brno.cz na Odbor správních činností (občanky, cestovní pasy, evidence obyvatel; Husova 5), Odbor dopravněsprávních činností (řidičské průkazy, registr vozidel; Kounicova 67) a na Živnostenský úřad (Malinovského nám. 3),
- b) e-mailem nebo telefonicky na všech ostatních odborech.

Upozornění pro čtenáře

Pro aktuální informace o otevření institucí a konání akcí doporučujeme sledovat internet, zpravodajství v médiích nebo si situaci na příslušných místech ověřit telefonicky. Děkujeme za pochopení.

8 | Rozhovor

Městské nemocnice by měly být pacientova první volba

12 | Fotoreportáž

Pandemie nového koronaviru změnila tvář Brna k nepoznání

16 | Téma

Jak správně naložit s odpadem a kolik se za něj platí

28 | Historie

Válečná pohřebiště: účta k padlým a memento pro živé

32 | Kultura

Kino Art je dočasně uzavřeno, ale dál hraje online

35 | Sport

Zbrojovka může trénovat, i když v omezeném režimu

Magistrát informuje | Navrhňte nebo podpořte projekt na oživení města

Sport | Masarykův okruh oslavil 90 let

Vážené čtenářky, milí čtenáři, jaro 2020 si budeme dlouho pamatovat. Možná navždy. Náš život bez dlouhých příprav přejel na nečekanou a nechtěnou kolej. Okolí neznáme a naprosto netušíme, co čekat za nejbližší zatačkou. Je ale načase, abychom se začali pořádně rozhlížet, protože na původní trať se náš vlak pravděpodobně už nevrátí. Mnoho lidí čeká pomalá rekonstrukce životních i pracovních plánů, na niž doufejme budou mít sílu i peníze.

Pokud by vám ve vaší situaci pomohlo popovídání s psychologem, můžete zavolat na některou z krizových linek, o nichž píšeme na straně 11. Patříte do rizikové skupiny a během nouzového stavu oceníte pomoc? Obraťte se na brněnskou covid-19 infolinku na čísle 800 140 800 nebo na dobrovolníky (článek o nich najdete na straně 22). O podpoře podnikatelského sektoru v Brně se dočtete na straně 6. A jak fungují městské nemocnice a léčebna dlouhodobě nemocných u Milosrdných v krizové době? Ptali jsme se nového „dvojředitel“ Pavla Pílera (strany 8–9). Nebo si možná toužíte přečíst něco, kde ani jednou nepadne slovo koronavirus – i na to jsme mysleli. Nechte si ujít třeba články o válečných hrobech (28–29) nebo text o výročí tří literátů spjatých s Brnem, kteří se narodili ve stejný den (23). Ať propo, válečné hroby. Připomínáme tímto události z jara před 75 lety, kdy se život naší země také ocitl na nové koleji. Tenkrát ale plné naděje, že hrůzy předchozích šesti let jsou u konce a že ta kolej povede do lepší budoucnosti. Nezbývá než si přát, aby naděje v květnu svítla i nám.

Zuzana Gregorová

Navrhňte nebo podpořte projekt na oživení města. Dáme na vás

Knihovna na Starém Brně je od loňského listopadu zavřená. Čtenáři ale nemusí mít strach. Až se její dveře zase otevřou, uvítá příchodí nový interiér včetně moderního vytápění, osvětlení a nábytku. Knihovna je jedním z 28 projektů, které se v Brně uskuteční díky participativnímu rozpočtu. Jeho nový ročník stále běží, nápady mohou lidé posílat do 15. června.

Město Brno spustilo participativní rozpočet Dáme na vás v roce 2017. Vyzývá Brňany, aby přihlásili své nápady na oživení města. Letos na to mají o měsíc déle, lhůta pro podání projektů končí místo 15. května až 15. června.

Rozpočet jednoho projektu včetně provozních nákladů po dobu tří let se musí vejít do tří milionů korun, celkem město na letošní nápady dá 35 milionů. Podmínkou také je, že musí být veřejně prospěšné a musí se týkat majetku města Brna. „Projekty můžete zaměřit na pořízení hmotného i nehmotného majetku – hřiště, stromy, aplikace apod. – nebo na »měkké« aktivity, jako jsou semináře, sportovní aktivity, kurzy a další,“ upřesnila Klára Drápalová z Kanceláře participace.

Než nápady posoudí úředníci, je třeba, aby nasbíraly základní podporu. Na webu damenas.brno.cz je možné si projekty prohlédnout a dát jim virtuální palec nahoru, pro postup do dalšího kola je potřeba 300 „lajků“. Vybírat lze aktuálně z několika desítek zlepšováků, a to až do 30. června.

Webové stránky participativního rozpočtu nabízí také přehled přípravy vítězných návrhů z předchozích ročníků. Na jaře do finále dospěla např. renovace dětského hřiště v Zámeckém parku v Medlánkách (na snímku) nebo vybudování nového parku v královopolské lokalitě Sadová. ■

Zuzana Gregorová | foto: Zdeněk Kolařík

Město vypsaló soutěž na návrh domu s pečovatelskou službou na Vejrostově. Zájemci se mohou přihlásit do června, vítěz bude vyhlášen na podzim.

Anketa o názvu opravené lodi na přehradě stále běží. Do 31. května mohou lidé vybírat z variant Bratislava, Morava a Moskva na webu brnoid.cz nebo osobně v knihovnách a infocentrech.

In-line závodní dráhu, lezeckou stěnu nebo hřiště pro malou kopanou nabídne sportovní a rekreační areál u Anthroposu. Brněnští radní v dubnu zahájili řízení na veřejnou zakázku na jeho projektovou dokumentaci.

Týdny pro rodinu letos místo akcí nabídnou online program

V květnu si už tradičně připomínáme mezinárodní Den rodin. Letošní měsíc akcí pro všechny generace ale ovlivní pandemie koronaviru.

Rodinný svaz pořadající Týdny pro rodinu letos nabízí rodinné poradenství po e-mailu či telefonu, online vzdělávací programy pro podporu vztahů v rodinách a iniciativu Dopis pro babičku / Dopis pro dědečka. Zástupci Brna vnímají nenahraditelnou roli rodiny v této nelehké době a svoji podporu vyjádří prostřednictvím kampaně na sociálních sítích. Více informací najdete na www.rodinnysvaz.cz. ■

(and)

Rok 2019 byl druhým nejteplejším v historii měření

Český hydrometeorologický úřad zveřejňuje denní meteorologická data ze stanice Brno-Tuřany již od roku 1961. Co nám prozradí třeba o loňském roce?

Průměrná roční teplota byla 11,5 °C (pouze o 0,2 °C chladnější než rekordní rok 2018). Loňský červen byl s průměrem 22,9 °C vůbec nejteplejším od roku 1961, a to o 1,6 °C než druhý nejteplejší červen (2003). Vysoký byl i počet tropických dní, kdy nejvyšší denní naměřená teplota přesáhne 30 °C. Těch bylo 25 v roce. Přehled průměrných teplot, srážek nebo slunečního svitu najdete na webu data.brno.cz/klima-v-brne. ■

(zug)

Brno spustilo kampaň, ve které lidem poděkuje za dodržování koronavirových pravidel doposud, ale i do budoucna. 8. a 25. května se k ní připojí filharmonici se svými koncerty. Přenos bude dostupný na sociálních sítích města a Filharmonie Brno.

Nový územní plán umožní rozvoj města a lepší kvalitu života

Jedním z hlavních cílů vedení města Brna je připravit nový územní plán, který nahradí zastaralý a stále platný dokument z roku 1994. Pro rozvoj jihomoravské metropole je jeho přijetí zásadní. Nový územní plán bude reagovat na aktuální nevyhovující stav – nyní jsou v Brně například téměř vyčerpány plochy určené pro výstavbu bydlení.

Územní plán říká, kde se mohou stavět byty, kde vzniknou nové ulice nebo čtvrti, určuje plochy vyhrazené pro zeleň. Říká tedy, kde, co a jak se může stavět. „Nový územní plán je uzpůsobený současným nárokům, umožňuje přestavbu opuštěných továren, například na Špitálce, oživení tzv. brněnského Bronxu a může posílit investice nejen do stavebnictví, které budou pro obnovu země po mimořádných opatřeních týkajících se pandemie nemoci COVID-19 klíčové. Schválení nového územního plánu do konce roku 2022 je pro nás prioritou,“ uvedl radní pro oblast územního plánování a rozvoje Filip Chvátal (KDU-ČSL).

Zpracovatelem nového územního plánu se v září 2018 stala Kancelář architekta města Brna. Ta vypracovala jeho návrh, se kterým se mohou všichni zájemci seznámit online na www.upmb.brno.cz nebo v tištěné formě na terase Magistrátu města Brna na Kounicově 67 či u radnicích některých městských částí.

Územní plán je hlavním rozvojovým dokumentem města. V Brně platí od roku 1994 a je jedním z nejstarších v České republice. Cílem vedení města je schválit nový plán do konce roku 2022. Nyní je zveřejněn jeho návrh a běží doba pro připomínkování nebo podávání námitek. Více najdete na webu www.upmb.brno.cz.

V současném územním plánu byly plochy přesně určeny pro určitý typ výstavby. Nově navržený dokument by měl být pružnější tak, aby se nemusel neustále upravovat prostřednictvím časově náročných změn. „Rozvoj města se nedá do detailu napláňovat. Nový územní plán má proto v sobě zapracovanou určitou flexibilitu tak, aby mohl rychleji reagovat na potřeby budoucí výstavby ve městě,“ poznamenává ředitel KAM Michal Sedláček.

Plán nabídne víc možností pro stavbu bytů

Nový územní plán bude nabízet větší rozsah rozvojových ploch pro bydlení i pracovní příležitosti. Zároveň pomůže s přestavbou bývalých a nevyužívaných průmyslových areálů v centru města i mimo ně. Dokument poukazuje na lokality, na které se chce Brno zaměřit a rozvíjet je. Mezi devět hlavních rozvojových oblastí patří například čtvrt Trnitá, Zbrojovka, Špitálka (vizualizace zobrazuje možnou budoucí podobu), Červený kopec nebo Řečkovice.

Důležitou oblastí je dopravní obslužnost města. Hlavním cílem je snížení intenzity meziměstské dopravy a především dokončení velkého městského okruhu. Nový plán také počítá s výstavbou nového vlakového nádraží u řeky, rozvojem městské hromadné dopravy a cyklo dopravy. „Nyní návrh postupně studujeme, ale je zřejmé, že bohužel nic nového nepřináší a nejsou v něm zapracovány veškeré koncepční požadavky rozvoje města,“ myslí si zastupitel za ANO 2011 Petr Bořecký.

S veřejností město návrh projedná v červnu

Návrh nového územního plánu byl zveřejněn 24. března. Od této doby běží doba k připomínkování nebo podávání námitek, a to do 24. června. Termín veřejného projednání byl posunut, jak bylo avizováno, vzhledem k mimořádným opatřením na 17. června. Dotazy k návrhu mohou lidé posílat na adresu prpravovanyUPMB@brno.cz anebo zavolat na bezplatnou linku 800 411 400. Kancelář architekta města Brna připravila pro občany průvodce územním plánem, který najdete na jejím webu kambrno.cz. ■

Filip Poňuchálek | vizualizace: Aulík Fišer architekti

Podnikatelům v krizi pomohou konzultace i vouchery

Podle ekonomů se české hospodářství vlivem krize způsobené novým koronavirem propadne o 5 až 10 procent, ale škody se začnou sčítat, až skončí nouzový stav a další mimořádná opatření vlády. Už nyní je jisté, že se mnoho podnikatelů a živnostníků bez podpory státu – a především svých zákazníků – neobejde. Pomoc nabízí i řada organizací. Co funguje v Brně?

Brněnští zastupitelé v dubnu schválili balík opatření na pomoc subjektům postiženým pandemií nového koronaviru. Je mezi nimi například odpuštění poplatku za umístění restauračních zahrádek, možnost změny ve využití přidělených dotací nebo spuštění dotačního programu pro menší poskytovatele kulturních služeb. Jednat se bude ještě o úplném nebo částečném odpuštění nájemného nájemcům nebytových prostor ve vlastnictví města Brna nesvěřených městským částem.

Hospodářská komora propojuje firmy

Místním firmám pomáhá zorientovat se v množství dostupných informací, podpor a iniciativ například Regionální hospodářská komora Brno. „Propojujeme firmy navzájem ještě intenzivněji než obvykle, pomáháme s propagací jejich produktů, služeb a řešení v době krize,“ říká její ředitel Čeněk Absolon. Podle něj je nezbytné hlavně znovunastar-

tování zakázek. „Řešením by mohl být náš nástroj Kontakt-Kontrakt, který se stane celoroční kooperační platformou pro obchodování v kyberprostoru,“ nastínil.

Aktuálně RHK Brno pořádá sérii exportních webinářů s ekonomickými diplomaty nebo virtuální schůzky s potenciálními obchodními, technologickými nebo výzkumnými partnery ve spojitosti s některými zrušenými zahraničními veletrhy. Více najdete na webu www.rhkbrno.cz.

JIC nabízí konzultace zdarma

Malým a středním firmám z Jihomoravského kraje s vlastním produktem nebo službou, které současná situace významně zasáhla, nabízí bezplatné konzultace inovační agentura JIC.

„Prognózy dopadů pandemie koronaviru nejsou povzbudivé. Naším úkolem je firmy podpořit teď i v dalších náročných měsících a letech. Místním podnikatelům proto v tuto chvíli nabízíme dvacet hodin času konzultací zdarma. A k tomu mohou využít až devadesátiminutovou telefonickou konzultaci,“ přibližuje ředitel JIC Petr Chládek.

Zájemci o telefonický hovor se mohou zaregistrovat na webové stránce www.jic.cz/helpdesk-expertu, vyberou si odborníka na danou problematiku (například krizové řízení, obchodní strategie, personální témata, logistika, komunikace a další) a termín. I tato služba je pro firmy zdarma.

CzechInvest poradí a nasměruje

Podnikatelé a živnostníci se mohou obracet i na regionální kancelář Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest. „Pro bezplatné konzultace jsme k dispozici online i na telefonu a snažíme se poskytnout komplexní informace o dostupných možnostech podpory, ať už se jedná o záchranné programy státu, dotační či úvěrové nástroje, nebo regionální a místní iniciativy,“ vyjmenovává ředitelka CzechInvestu pro Jihomoravský kraj Hana Šindelková.

Agentura pomáhá také prostřednictvím virtuálního hackathonu Hack the Crisis. Tento koncept spojuje stát, kraje, univerzity, firmy a asociace a jeho cílem je urychlit realizaci vybraných projektů, které reflektují priority České republiky v boji proti koronaviru. Stát nabízí firmám finance, mentoring i volné kapacity.

Zuzana Gregorová | foto: RHK Brno

Další způsob podpory podnikatelů nabízí různé iniciativy, které je propojují přímo se zákazníky. Například příspěvková organizace města TIC Brno je partnerem nezávislé studentské aktivity Save Gastro Brno. Přes web www.savegastro.com si lidé mohou koupit voucher a podpořit tak brněnské restaurace, kavárny a bary.

Architekty cenné kolonie v Žabovřeskách jsou Bohuslav Fuchs a Jaroslav Grunt. Stavbu iniciovali Cenek Ruller a František Uherka.

Brno získalo Pečeť evropského dědictví

Spolu s několika dalšími městy letos Brno vybojovalo prestižní označení Pečeť evropského dědictví, a to za kolonii Nový dům. Historie této iniciativy sahá až do roku 2006 a jejím cílem je zpřístupnění a propagace evropských kulturních pamětihodností. Vilové kolonie moderní architektury, mezi něž patří i Nový dům, vznikaly jako nadnárodní projekt po 1. světové válce v reakci na nedostatek vhodného bydlení. Dnes zastávají důležité místo v dějinách evropské architektury.

(mad) | foto: Zdeněk Kolařík

Novým náměstkem primátorky je Jiří Oliva

V dubnu se novým tajemníkem Magistrátu města Brna stal Oliver Pospíšil, který se vzdal funkce 3. náměstka primátorky. Do ní zastupitelé zvolili Jiřího Olivu (ČSSD), jenž se zaměří na oblast bydlení a správy majetku. Chce, aby město znásobilo počty startovacích bytů pro mladé rodiny a posílilo i dostupné seniorské a sociální bydlení. Stovky bytů chce začít stavět jako výhodné družstevní bydlení.

(zug)

Placené stání se rozšíří o dvě oblasti místo čtyř

Podle platného harmonogramu se letos do systému rezidentního parkování přidá deset oblastí. První z nich budou platit už od 1. června. Jedná se o oblasti 1-09 (Křídlovická) a 1-10 (Bezručova). Obě spadají do zóny B. Dopravní značení se zde objeví během května. Oproti původním plánům se v červnu rezidentní parkování nerozšíří do oblastí 1-15 (Dřevařská) a 1-21 (Rybářská). Odsun je způsobený omezenými možnostmi schvalování a realizace dopravního značení v souvislosti s pandemií COVID-19. Více informací najdete na webu www.parkovanivbrne.cz.

(and)

Strava a hygiena. Město chrání bezdomovce před nákazou

V dubnu vznikla v Brně provizorní centra pro lidi bez domova. Sdružují je, zajišťují jim základní potřeby a chrání je samotné i ostatní obyvatele města před rozšiřováním nákazy covid-19.

Dočasné kontaktní centrum na Vlhké pro čtyřicet lidí slouží bezdomovcům od 8 do 20 hodin. Na místě je zajištěna strava a podpora sociálních pracovníků. Ti mohou kontrolovat zdravotní stav klientů a měřit jim teplotu. Zároveň je zde zajištěno sociální zázemí a možnost provádět základní hygienu. Centrum je vytvořeno z mobilních kontejnerů.

U Anthroposu vzniklo nouzové stanové městečko pro padesát lidí s nepřetržitým provozem. Areál je vybaven mobilními sprchami a toaletami a také gastro stánkem pro výdej jídla. Pro nocleh klientů slouží stany, o které město Brno požádalo veřejnost, a dále nouzové přístřešky pro lidi bez domova pořízené v rámci participativního rozpočtu Dáme na vás. Hasiči na místo dodali velkoprostorové stany a mobilní k sezení, městská společnost SAKO Brno zajistila kontejnery na odpad. Toto kontaktní centrum bude v provozu podle předpokladu do 15. července.

Pokud bude nutné umístit někoho do karantény, je pro lidi bez domova připravena ubytovna na Železniční. Její kapacita je 10 lidí. V židenických kasárnách jsou v provozu dva objekty. Jeden je k dispozici nonstop pro osoby v karanténě, ve druhém, vypůjčeném od Policie ČR, je kontaktní centrum a výdejna jídla, která byla přesunuta z dolního nádraží. Kapacita je padesát lidí v denním centru a 120 v ubytovacím karanténním zařízení.

Na pomoci bezdomovcům se podílí brněnský magistrát, neziskové organizace, Masarykova univerzita, hygiena, policie i veřejnost. Lidé mohou v budově odboru sociální péče na Kolišti 19 darovat spací pytle, stany a karimatky, vybavení poslouží v kontaktních centrech.

Jakub Mészáros

Pavel Piler: Městské nemocnice by měly být pacientova první volba

Nemocnice Milosrdných bratří (NMB) a Úrazová nemocnice v Brně (ÚN) jsou dvě městské, tedy městem zřizované instituce, od nichž Brňané očekávají kvalitní a dostupnou zdravotní péči. Že tomu tak bude, chce garantovat Pavel Piler, který na začátku roku stanul v čele první z nich a v dubnu dostal od vedení města důvěru také jako ředitel té druhé.

Během čtyř měsíců jste se stal ředitelem dvou významných brněnských nemocnic, navíc v období bezprecedentní koronavirové pandemie. Spíte vůbec?

Musím mít čas spát, i když spím mnohem míň, než bych si představoval. Jednak kvůli nedostatku času, a také se mi hlavou honí spousta věcí souvisejících s vedením obou nemocnic i s pandemií. Ale naštěstí se mi zatím daří aspoň občas vyrazit do lesa, být chvíli na sluníčku, na vzduchu a mít čas přemýšlet.

O nějaké formě spolupráce mezi oběma nemocnicemi se uvažuje už delší dobu. Ujímal jste se vedení NMB už s představou, že tuto situaci budete řešit?

Neřešil jsem to jako úkol, to přišlo mnohem později. Ale samozřejmě jsem musel uvažovat a uvažoval jsem o spolupráci obou nemocnic v souvislosti s tím, jaké postavení mají ve struktuře brněnského zdravotnictví, tedy že jsou zřizované městem.

Co je vaším hlavním úkolem v roli ředitele obou nemocnic?

Chci hlavně dosáhnout toho, aby se Brňanům vždy dostalo adekvátní péče a aby s ní byli spokojeni. Už jsem to říkal několikrát, když bude kohokoliv z Brna bolet břicho nebo bude mít zápal plic, když maminka bude rodit nebo si někdo zlomí ruku, chci, aby mu řekli: Běžte do městské nemocnice, tam se o vás budou dobře starat a taky se k vám budou dobře chovat. Toto je pro mě

prioritní, ale zároveň bych chtěl, aby tam i lidi pracovali rádi, bavilo je to a považovali své zaměstnání tam za atraktivní. Tyto nemocnice mají naprosto nezastupitelné místo v systému brněnského zdravotnictví a já chci, a také to ode mě očekává vedení města, které mi dalo důvěru, aby dobře fungovaly a spolupracovaly tam, kde je to účelné a přínosné. Týká se to zejména back office a služeb, které zajišťují chod nemocnic.

Jakou podporu očekáváte od města?

Očekávám, že brněnští radní budou naslouchat tomu, co v nemocnicích zjistím, a ty skutečnosti a případné problémy a jejich řešení vezmou za své jako věc města. Věřím, že mně budou nápomocni v organizačních věcech, a protože nemocnice nebyly v úplně dobré ekonomické kondici, že budou shovívaví k jejich současným ekonomickým výsledkům.

Sáhnete v rámci obou nemocnic k úsporným opatřením? Pokud ano, k jakým nejdříve?

Napřed musím zmapovat reálnou situaci. V NMB už probíhá ekonomický audit. Samozřejmě kladný ekonomický efekt očekáváme od spolupráce nemocnic. Když to bude nutné, sáhnu i k úsporným opatřením, ale současná situace s koronavirovou pandemií je tak nepřehledná, že musím být velmi opatrný s čímkoliv. Vše je nastaveno poměrně citlivě a pandemie na to bude mít veliký vliv.

Chtěl bych hlavně dosáhnout toho, aby se Brňanům v městských nemocnicích vždy dostalo adekvátní péče a aby s ní byli spokojeni.

MUDr. Pavel Píler

Vystudoval Lékařskou fakultu Masarykovy univerzity, obor dětské lékařství. Dříve pracoval v dačické nemocnici nebo v Dětské nemocnici v Brně.

Od roku 2011 do roku 2017 byl ředitelem výzkumného týmu CARDIO 7 v Mezinárodním centru klinického výzkumu ve Fakultní nemocnici u sv. Anny (FNUSA-ICRC). Od roku 1998 působil jako vedoucí lékař v Centru kardiiovaskulární a transplantační chirurgie Brno.

Od ledna 2020 vede Nemocnici Milosrdných bratří v Brně, v dubnu se stal také ředitelem Úrazové nemocnice.

„Operační stůl, u něhož jsem stál pětatřicet let, mi samozřejmě chybí. Proto jsem se domluvil se svým předešlým pracovištěm, že čas od času tam přijdu na sál a budu operovat,“ upozornil ředitel Píler na to, že se nemíní vzdát ani své kariéry špičkového chirurga.

V jakém režimu teď, v půli dubna, nemocnice fungují, jsou připraveny i na pacienty s koronavirem?

Jsme připraveni a komunikujeme i s řediteli ostatních brněnských nemocnic. Aby se minimalizovalo riziko infekce, jedou obě nemocnice v naprosto okleštěném režimu jak na ambulancích a na lůžkových odděleních, tak i na sálech. Dělalji se jenom akutní věci. Na druhou stranu je potřeba si uvědomit, že pořád jsou lidé, kteří musí vyhledat pomoc kvůli nejrůznějším zdravotním obtížím, a těm musíme poskytovat služby, ať je koronavirová pandemie, nebo ne.

V NMB se nachází také léčebna dlouhodobě nemocných (LDN). Přijali jste v souvislosti se zdejšími pacienty nějaká speciální opatření?

Drakonická. V NMB je největší LDN v České republice. Toho času tam leží necelé dvě stovky lidí. Je to extrémně ohrožená skupina populace, takže jsme samozřejmě přijali všechna opatření, která byla nařízena. Kromě toho jsme už v rámci interních opatření naprosto minimalizovali i pohyb personálu. LDN je uzavřená, nepřijímáme například ani žádné balíčky z venku. Také jsme obeslali

všechny příbuzné pacientů s prosbou, aby si je, pokud to jejich stav dovolí, vzali domů. Ozvalo se nám jich 14.

Úrazovka se má primárně starat o pacienty s úrazy. Je v tomto v Brně stále specifická, nenahraditelná?

Naprosto specifická a nenahraditelná. Vznikla před sedmaosmdesáti lety z velmi moudrého rozhodnutí našich předků, protože v té době byly úrazy jednou z nejčastějších příčin smrti. Od té doby si tuhle výlučnost a výrazné postavení v kraji udržuje. Dnes obhospodařuje nejen Brno, ale celý Jihomoravský kraj a de facto i části Kraje Vysočina a Zlínského kraje. Je v tom zcela výjimečná a mou ambicí je, aby se to rozvíjelo, protože to má dlouhou tradici a lékaři to tam umí velmi dobře.

Co nemocnice čeká v nejbližší době?

Teď analyzujeme jejich chod a hledáme synergie a na základě toho navrhujeme, co a v jaké nemocnici by bylo dobré podpořit a jak celkově brněnské městské zdravotnictví zorganizovat a zvládat. Poté připravíme také koncepci do budoucna. ■

Markéta Žáková | foto: Zdeněk Kolařík

Instituce se postupně otvírají, pokračují ale i online programy

Mnoho institucí zůstalo i po svém uzavření v souvislosti s koronavirem nablízku svým návštěvníkům. Online spojení si lidé oblíbili, a tak některé organizace nouzové řešení zachovají i po svém otevření.

Na přelomu dubna a května se otevřely například knihovny. Moravská zemská i Mahenova knihovna začaly fungovat v omezeném režimu, vrácené knihy budou například v třídení karanténě. Moravská zemská knihovna využila nucené pauzy k některým pracím druhé fáze rekonstrukce, v létě by tak mohla být oproti původnímu plánu v provozu. „Hledáme řešení, jak knihovnu otevřít a současně nepřerušit stavbu. Je nutné počítat s tím, že v průběhu května budeme muset opět na několik dní knihovnu uzavřít kvůli vybudování nového zádveří,“ uvedl ředitel MZK Tomáš Kubiček.

Brněnská zoo zvažuje i po otevření zachování online přenosů. Místo venkovních výběhů by lidé ale mohli nahlížet do vnitřních pavilonů, které budou zavřené do 25. května.

Online zůstává do stejného data i hvězdárna na Kraví hoře. „Rozhlasové Sedmikrásky na nebi budou na vlnách Českého rozhlasu Brno a Zlín nejméně do konce června. Záludné otázky z astronomie asi skončí. Naopak se chceme pustit do realizace zcela nového, jinak naformátovaného internetového kurzu astronomie s mezinárodním přesahem,“ nastínil plány ředitel Hvězdárny a planetária Brno Jiří Dušek.

Online zatím zůstává i SVČ Lužánky nebo projekt (ni)KAM v Brně a řada dalších. Vzhledem k dynamickému vývoji je ale možné, že tyto i další organizace své programy změní. Sledujte proto vždy příslušné webové stránky. ■

Anna Dudková | foto: Michal Vaňáč, Zoo Brno

Tipy na dobré čtení pro děti mohou rodiče i učitelé načerpat na webu ctenidetem.knihovny.cz, na kterém se podílí Moravská zemská knihovna.

Plavební sezona na Brněnské přehradě měla začít 18. dubna, ale zahájení bylo odloženo. Náhradní termín zatím není stanoven.

Opravy Merhautovy aktuálně probíhají v úsecích Sýpka–Těsnohlídka a Trávníky–Venhudova. Tato závěrečná etapa je plánována do 30. června.

Oprava Veveří: dopravní omezení potrvají do srpna

Ulice Veveří, která bude sloužit jako objížděná trasa pro tramvaje v době výluky spojené s budováním Velkého městského okruhu Žabovřeská, se nyní opravuje. Práce začaly v polovině dubna. Mezi Smetanovou a Sokolskou dělníci sanují kanalizaci, mezi Žerotínovým náměstím a Slovákovou opravují vodovod. V druhé polovině května na ně naváže dopravní podnik s opravou tramvajových kolejí. Tramvaje do poloviny června pojedou jednokolejně, poté je čeká až do 31. srpna úplná výluka. Auta ulicí Veveří s některými omezeními projedou po celou dobu. ■

(and)

Staráte se o člověka s handicapem? Pomoc je na dosah

Národní rada osob se zdravotním postižením spouští nový projekt Podpora neformálních pečovatelů v Brněnské metropolitní oblasti. Zaměřuje se na bezplatnou intenzivní podporu těch, kteří pečují o blízkého člověka se zdravotním postižením a nacházejí se v nepříznivé situaci, jsou třeba sociálně vyloučeni a potýkají se s překážkami při pracovním uplatnění. Jde o pomoc právní, sociální, psychologickou, profesní poradenství nebo odlehčovací služby. Podrobnosti získáte na webu www.nrzp.cz. ■

(mesz)

Občanská poradna Brno na Anenské poskytuje konzultace telefonicky na čísle 545 241 828 nebo e-mailem na adrese poradna.brno@volny.cz a 4. května se otevře také pro objednané osobní návštěvy.

Fanoušci ohňostroju mají letos smůlu, ale příznivci Dopravní nostalgie se možná historických vozidel dočkají.

Přehlídka ohňostroju se ruší, festival možná ne

Původní program 23. ročníku mezinárodní přehlídky ohňostroju Ignis Brunensis se ruší. „Vzhledem k nemožnosti limitovat volně přístupné výhledové plochy není v současnosti reálná jakákoliv produkce na Brněnské přehradě. A do Česka teď ani nejsme schopni dopravit zahraniční ohňostrůjce,“ vysvětlil Jiří Morávek z produkční společnosti SNIP & CO. Ta předběžně na 20.–23. srpna připravuje alespoň doprovodný festival včetně oblíbených jízd historických vozidel MHD.

(zug) | foto: Marie Schmerková

Honosná vila vzpomíná, jak byla Domovem mládeže

Svou nedávnou historii, kdy mezi lety 1954–2012 sloužila jako Domov mládeže, chce s pomocí pamětníků oživit Löw-Beerova vila. Ti, kdo mají zájem podpořit a obohatit svými vzpomínkami výzkum tohoto období, kterému se nyní věnuje správce vily Muzeum Brněnska, se mohou ozvat na e-mail j.cerna@vila.mbrn.cz.

(mak)

Bazén na Pastvinách čeká omlazení

Téměř 35 let starý bazén na ZŠ a MŠ Pastviny v Komíně čeká rekonstrukce. Magistrát ji plánuje od konce května nejpozději do konce října. Nutnost oprav řešili zástupci městské části od roku 2017. „Největšími nedostatky jsou původní šatny, nevyhovující stav strojovny a nedostatečná velikost akumulční nádrže, do které se vypouští či z níž se napouští voda podle věku plavců. Uniká z ní vlhkost, která ničí zařízení strojovny, navíc na různých místech protéká. Zázemí bazénu včetně haly potřebuje nově vyřešit vzduchotechniku. Kvůli těmto závadám je provoz bazénu velmi nákladný,“ popsala starostka Komína Milada Blatná.

(and)

Pandemie ovlivňuje psychiku. Pomoci mohou krizové linky

Nouzový stav, izolovanost od přátel či rodiny, obavy o zdraví. To jsou aspekty, které momentálně v mnoha lidech vzbuzují strach a úzkost. Od nepříjemných psychických stavů mohou ulevit krizové linky.

Lidé, kteří trpí psychickými potížemi, nadměrou stresu a podobně, mohou využít poradenství na dálku. Nonstop se pro informace týkající se koronaviru můžete obrátit na infolinku Státního zdravotního ústavu na číslech 724 810 106 a 725 191 367. Bezplatně lze ve stejné věci zavolat i na číslo 1212. Aktuální informace v písemné podobě najdete také na webu koronavirus.mzcr.cz.

Město Brno zřídilo bezplatnou linku 800 140 800. Nabízí pomoc při zorientování se v dané životní situaci, radu, jak ji vyřešit, nebo návod při podání žádosti o různé druhy sociálních dávek. Více najdete na stránkách www.brno.cz/koronavirus.

Senioři nad 65 let mohou nonstop volat na číslo 800 160 166, které funguje jako rozdělovník dalších linek včetně pomoci s donáškou jídla, psychologické pomoci, hygienické stanice a mnoha dalších. V případě celé řady potíží se lze kdykoli obrátit na Linku první psychické pomoci pro dospělé na čísle 116 123. Senioři a lidé o ně pečující mají k dispozici číslo 800 200 007, které obsluhuje Elpida.

Využití odborné poradenství je možné i pomocí chatů. Veřejnosti slouží třeba web elinka.internetporadna.cz. Rodiče a učitelé pak ocení poradnu na adrese www.rodicovskalinka.cz/sluzby/chatuj-s-nami. Děti a studující se mohou obrátit na Linku bezpečí (116 111, nonstop) nebo Modrou linku (608 902 410 nebo 731 197 477). Obě nabízejí i poradenství přes internet.

A konečně, pomoc nabízí také speciální linka oddělení klinické psychologie Fakultní nemocnice Brno na čísle 532 233 180.

Anna Dudková

Brno za časů korony

Vyprázdňené ulice, zavřené podniky, sem tam člověk v roušce. Tvář Brna se stejně jako u dalších českých i světových měst změnila v průběhu března a dubna téměř k nepoznání. Většina života se přesunula za zavřené dveře nebo do online prostoru. Jaké obrázky budou pro další generace symbolem jara 2020? Více fotografií najdete na našem Facebooku a Instagramu (jsme tam jako BRNOMycity).

Kateřina Gardoňová, Radka Loukotová | foto: Marie Schmerková

Opravuje se i v rouškách. Stavební ruch během karantény neutichl, například zavřených škol se využilo k tomu, že se s rekonstrukcemi začalo ještě před tradičním letním termínem. Naopak některé plánované úpravy v domovech pro seniory město Brno prozatím odložilo.

Tři speciální stany na odběr vzorků stojí v areálu Fakultní nemocnice Bohunice. Jeden ze stanů je průjezdný. Znamená to, že lidé sem mohou přijet vlastním vozem, lékařský personál jim odebere vzorky a druhou stranou odjedou. Další stany jsou určeny personálu či případným nakaženým pacientům. S odběrem vzorků pomáhají také dobrovolníci z Lékařské fakulty Masarykovy univerzity.

Nevyužité kapacity jídelny Magistrátu města Brna umožnily v době krize připravovat oběd sociálně potřebným. Zaměstnanci jídelny denně uvaří až 300 porcí jídla, a to za cenu 60 korun. Veškeré výdaje s přípravou pokrmů hradí město z prostředků veřejné sbírky, kterou vyhlásilo ke zmírnění následků pandemie virové nemoci covid-19. O rozvoz jídla potřebným se následně starají charitativní organizace.

Obstat nákup, vyzvednout léky nebo dovést roušku ušitou dobrovolníky – tuto pomoc nabízelo občanům město na bezplatné lince 800 140 800. Stovkám obyvatel balíčky denně rozváželi dobrovolníci z Masarykovy univerzity nebo Českého červeného kříže. Nyní na uvedenou linku zavolejte, pokud se nemůžete dopátrat nějaké informace nebo rady související s aktuální situací.

Vyhýbat se místům s větší koncentrací lidí a důsledně dodržovat hygienu, to jsou dvě důležitá pravidla prevence šíření koronaviru. Pomoci se zpomalením pandemie má i dezinfekce veřejných míst – třeba přepážek na magistrátě. Pracovník aplikuje postřík, který viry ničí až po dobu tří týdnů. Dezinfikují se také prostředky hromadné dopravy nebo lavičky a odpadkové koše v centru.

Brněnští Draci v tom jedou s námi. Jako symbol toho, že v Brně chráníme sebe i ostatní, vyjely tyto tramvaje do města s rouškami. Jedná se o první tramvaje, které kompletují a skládají přímo zaměstnanci Dopravního podniku města Brna. První vůz cestující přepravuje od konce dubna, druhá tramvaj vyjede do ostrého provozu do půlky května. V průběhu letošního roku by jich mělo do ulic vyrazit devět.

První vlašťovkou karanténního uvolňování je znovu živý Zelný trh. Zemědělci na něm sazeničky a přísadby prodávají od 20. dubna, ovoce a zelenina bude k mání od počátku května. Stánky mají větší rozestupy, u všech je k dispozici dezinfekce na ruce, lidé ve frontách i za pultem mají nasazené roušky a drží si odstup – ale kedlubny, kopr, rukola, řeřicha, pažitka, petrželka, libeček, rajčata, papriky, oregano, to vše je stejné jako dřív.

Zpětná hypotéka mi pomohla se zbavit finanční zátěže

■ Během svého života jsem si vzal neuváženě několik půjček, které musím splácet i po odchodu do důchodu. Bohužel se mi stále častěji stává, že je z malého důchodu nevládám platit a na život mi zbývá jen několik tisíc. Když vidím, jak mi u půjček naskakují úroky, mám z toho špatné spaní.

Poslední dobou mi často volají z bank i jiných finančních společností a já už se skoro bojím vzít telefon. Jednou dokonce přišel jakýsi pán a požadoval splátku osobně. Začal jsem z toho být zoufalý, protože jsem ze své situace neviděl východisko. Špatně jsem spal a často se mi třásly ruce. Přece jsem si ale nemohl vzít další půjčku, abych splatil ty předcházející. Vše směřovalo k tomu, že budu muset prodat byt a odstěhovat se do nějakého menšího.

Přestože jsem už přestal doufat, že najdu nějaké řešení, zkoušel jsem hledat na internetu.

A objevil jsem Rentu z nemovitosti od společnosti FINEMO.CZ, která je v zahraničí známá zejména pod názvem zpětná hypotéka. Líbila se mi myšlenka toho, že mohu peníze z bytu využít ještě během svého života. Splatil bych tak půjčky a po mé smrti by se o úvěr snížila hodnota dědictví. To mi nevadilo, protože děti ani nikoho dalšího, komu bych byt odkázal, nemám.

Domluvil jsem si ve společnosti FINEMO.CZ osobní schůzku a poté si vzal několik týdnů na rozmyšlenou. Na základě předchozích zkušeností jsem chtěl být opatrný. Poptal jsem se i u České národní banky, která firmě schválila licenci na poskytování spotřebitelských úvěrů. Nenašel jsem žádný důvod, proč si Rentu z nemovitosti nevzít. Díky kombinaci jednorázové a pravidelné měsíční částky, pro niž jsem se rozhodl, jsem uhradil veškeré půjčky, a ještě mi

každý měsíc přijde několik tisíc na účet. Teď si však budu dávat hodně pozor na výdaje, abych se neocítl ve stejné situaci. Nechci si komplikovat život dalšími půjčkami.

Výhody Renty z nemovitosti

- získáte peníze na cokoli (nejednou či postupně)
- za vašeho života nemusíte nic splácet a nikdy se nespálí více než cena nemovitosti
- zůstáváte bydlet doma a **jste nadále vlastníkem svého bytu či domu**
- můžete žít důstojněji a život si více užívat

Chcete vědět víc?

- Další informace o Rentě z nemovitosti najdete na webu: www.rentaznemovitosti.cz
- Můžete zde také požádat o vlastní orientační kalkulaci a seznámit se s příběhy klientů
- Můžete také zavolat na **233 321 850**
- **Máme licenci ČNB**

R70200746/01

**Koupím moto
československé výroby**

Stadion - Jawa - Pařez - Pionýr
- Jawa - CZ ...atd. v původním nálezovém
stavu: koroze, nekompletní

Tel: 775 623 723 Děkuji za nabídku.

Chatová osada Jachta u Máchova jezera

Levné ubytování s polopenzí
v chatkách se sociálním zařízením.

IDEÁLNÍ PRO RODINNOU DOVOLENOU
trampolína • minigolf • dětské hřiště atd.

www.JachtaMachovoJezero.cz • www.CtyrlistekMachovoJezero.cz • tel.: 604 809 688

POPULÁRNÍ LETNÍ SCÉNA

U NÁS NEZMOKNETE
ZASTŘEŠENÉ
HLEDIŠTĚ

divadlo **kalich**

**HVĚZDNÉ LÉTO
POD ŽIŽKOVSKOU VĚŽÍ**

ČERVEN - ZÁŘÍ 2020

NEJVÍCE HVĚZD POD HVĚZDNOU OBLOHOU

PESTRÝ VÝBĚR KOMEDIÍ PRO LETNÍ POHODU

PŘEDPRODEJ ZAHÁJEN!

DIVADLO KALICH • KOMORNÍ DIVADLO KALICH • DIVADLO PALACE
SATURNIN • DVA NAHATÝ CHLAPI • CARMEN Y CARMEN
FEDERER - NADAL • TALK SHOW JANA KRAUSE • CAVEMAN
POMÁDA • OSMÝ SVĚTADÍL • MICHAL HRŮZA • MELODY MAKERS
TOMÁŠ KLUS • 4TET • FRANTIŠEK NEDVĚD a další hosté

www.hvezdneleto.cz

Objednejte si včas
na ☎ 608 832 875

Klimatizace
Vám v létě pomůže lépe!

 KLIMAPRO.CZ

Zajistíme Vám to správné klima.

Na poplatek za odpad je čas mimořádně až do konce srpna

Jaro je vítaným obdobím nového života – příroda se probouzí ze zimního spánku, rodí se mláďata, začíná hospodářský rok. I lidem slunce a teplo vlévá energii do žil – a s vervou se pak pouštějí do úklidu svých domovů i okolí. Připomeňme si, jak v Brně správně naložit se vzniklým odpadem a kolik je třeba za jeho svoz a odstranění zaplatit.

Než „výsledek“ jarního úklidu nacpete do černé popelnice před domem nebo odvezete do sběrného dvora, vězte, že se Brno připojilo k celosvětovému trendu oběhového hospodářství. To spočívá v předcházení vzniku odpadů, omezení či zákazu výrobků na jedno použití, důrazu na opravitelnost výrobků a v přeměně odpadů ve zdroje. Cílem je úplné uzavření cyklu, což zlepší životní prostředí a podpoří udržitelný rozvoj planety.

„Zavádíme proto v Brně po vzoru jiných evropských zemí takzvaný re-use management, tedy opětovné použití výrobků. Jeho cílem je nejen snížení produkce odpadů a efektivní nakládání se zdroji, ale také sociální přínos. Ten spočívá ve snazším přístupu sociálně slabších k některým komoditám,“ popsal vedoucí magistrátního oddělení odpadového hospodářství a hydrogeologie Josef Černý.

Druhý život pro nepotřebné věci

Projektů, které dávají nepotřebným věcem druhou šanci a tím předcházejí vzniku odpadu, v Brně funguje několik. V roce 2016 vznikly v šesti sběrných střediscích odpadů – na Hapalově, Jana Svobody, Dusíkově, Okružní, Veveří a Ukrajinské – tzv. ReUse pointy, kam mohou lidé odložit zařízení a vybavení domácnosti, knihy, hračky nebo sportovní potřeby. Věci jsou k máni za symbolickou částku a výtěžek z prodeje jde na výsadbu a údržbu květinových záhonků ve městě. „Od zahájení sbírky do konce února 2020 bylo vybráno 630 tisíc korun,“ doplnil Černý.

Ve zmíněných střediscích najdou lidé také od roku 2016 rovněž takzvanou nábytkovou banku ReNab, kde se sbírá veškerý použitelný dřevěný, kovový či plastový

nábytek (s výjimkou čalouněného). Následně jej magistrátní odbor sociální péče nabízí sociálně potřebným, kteří nemají peníze na nové vybavení bytu.

Na těchto projektech s městskou správou spolupracuje společnost SAKO Brno, která zajišťuje provoz systému shromáždění, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů v jihomoravské metropoli.

„Zájem lidí darovat nepotřebné věci každým rokem roste. Do sběrných míst chodí nakupovat různé věkové kategorie i sociální skupiny. Předměty se hodí především studentům a mladým rodinám, ale přijdou k užtku také například muzeím a divadlům, při vybavování kavárny nebo pořádání festivalu,“ vyjmenovává ředitel SAKO Brno Karel Jelínek.

Před čtyřmi lety pak město ve spolupráci se společností AMERFO spustilo aktivitu RetroUse. Na Orlí 8 nebo v krytu 10-Z na Husově je možné odevzdat nepotřebné věci vyrobené před rokem 1989, které mohou být z historického hlediska zajímavé. Od letošního února pak ve sběrném středisku odpadů Vídeňská–Jílová mohou zájemci zanechat funkční elektrospotřebiče v rámci projektu Jsem zpět, který řídí provozovatel kolektivního systému ELEKTROWIN. Zájem je zejména o lednice, pračky, sporáky a další spotřebiče, které poputují do Klokánků, azylových domů či na jiná potřebná místa.

Do kategorie předcházení vzniku odpadů spadají i aktivity zaměřené na domácí kompostování. „Město Brno jej podporuje. Kompostéry mohli občané získat za dotovanou cenu nebo si je zdarma zapůj-

čit,“ vysvětlil Josef Černý. Letos v březnu proběhlo třetí kolo rozdávání kompostérů, lidé jich zdarma získali tři tisíce. V distribuci těchto nádob bude město nadále pokračovat.

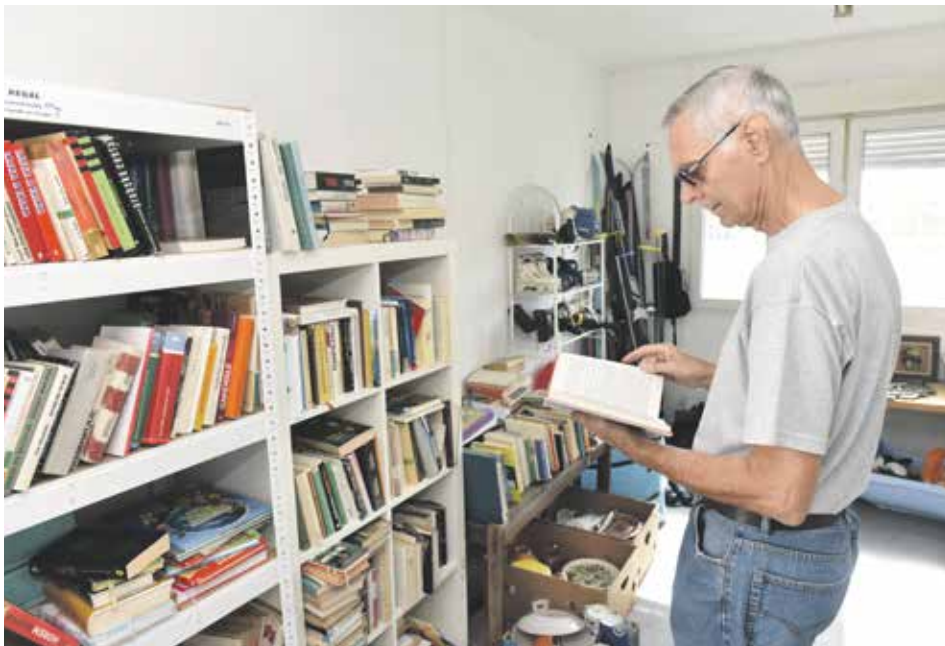
Podle náměstka brněnské primátorky Petra Hladíka (KDU-ČSL), který má na starosti také životní prostředí, má ale město v nakládání s bioodpadem rezervy. „V současnosti není efektivně svážen a dostatečně se nevyužívá potenciál, který nabízí – ať už pro výrobu bioplynu, nebo kvalitní zeminy na centrální městské kompostárně. Brňané ani nemají možnost bioodpad třídit do hnědých popelnic. To bych chtěl změnit, a proto již připravuji zavedení svazu tohoto druhu odpadu,“ prozradil.

A konečně, co dělat s vyřazeným oblečením? Můžete využít některý ze dvou stovek kontejnerů na textil (vzhledem k situaci související s bojem proti šíření nového koronaviru ale doporučujeme počkat, nyní by jejich obsah skončil ve spalovně) nebo třeba magistrátní sociální šatník. Na Křenové 20 sociální kurátoři přijímají zvláště pánské ošacení, ale i deky, ručníky nebo spacáky. Poslouží především lidem bez domova, ale i rodinám z azylových domů a dalším potřebným.

Spalovna promění odpadky v teplo a elektřinu

Co není možné poslat dál, nemělo by skončit v popelnici bez rozmyslu. V Brně lze do speciálních nádob třídit sklo, plast, nápojové kartony, hliníkové plechovky od nápojů a papír. SAKO Brno také provozuje 37 sběrných středisek odpadů. →

V ReUse pointech mohou lidé odložit vybavení domácnosti, knihy, hračky nebo sportovní potřeby. Výtěžek z jejich prodeje jde na výsadbu a údržbu květin v Brně.

„Ta nabízí občanům možnost uložení tříděného objemného odpadu, nebezpečného odpadu, biologického odpadu ze zahrad a domácností, plastu, papíru, skla, kovu, vyřazených elektrospotřebičů nebo jedlých olejů. Na 13 střediscích mohou lidé navíc odevzdat za poplatek i stavební odpad a pneumatiky,“ uvedl Karel Jelínek. Takzvané využitelné složky komunálního odpadu po vytrídění putují k recyklaci do papíren, skláren, pro výrobu plastových předmětů nebo kompostů a substrátů a podobně. „Díky třídění a chytrému zpracování jsou odpady znovu využívány jako surovina pro řadu odvětví, což vede k výraznému šetření přírodních zdrojů,“ vyzdvihuje ředitel SAKO Brno.

Teprve to, co nelze nijak zpracovat, můžeme vyhodit do „směšňáku“. Velkou výhodou jihomoravské metropole je, že téměř veškerý směsný komunální odpad zde míří do spalovny, přesněji řečeno do zařízení na energetické využívání odpadu (ZEVO), kde slouží jako zdroj k výrobě tepelné a elektrické energie. „Na skládky odvážíme jen necelá tři procenta odpadu z Brna. Jedná se o nespalitelný odpad, který nelze kvůli jeho vlastnostem nebo chemickému složení energeticky využít,“ zdůrazňuje Jelínek.

Na možná rizika spojená s přítomností ZEVO ve městě upozorňuje brněnský zastupitel Ivan Fencl (SPD): „Mám za to,

že odpadové hospodářství v Brně funguje na dobré úrovni. Nejsem si ale jist, zda spalovna, hlavně její zplodiny vzniklé spalováním odpadu, je tak neškodná, jak se Brňanům tvrdí. Nejlepším důkazem by byl pravidelný monitoring v okolí spalovny.“

Od letoška za odpad neplatí malé děti a senioři

Na provoz systému nakládání s komunálním odpadem Brňané přispívají. Sazba poplatku za poplatníka a kalendářní rok 2020 zde činí 670 korun. Poplatníky jsou fyzické osoby přihlášené k pobytu v obci včetně cizinců (přesné podmínky najdete na webu www.brno.cz/odpady). A poplatkovou povinnost v Brně mají také osoby, které vlastní byt nebo rodinný dům, ve kterých není přihlášena žádná fyzická osoba.

Některé skupiny osob jsou od poplatku osvobozeny, například obyvatelé domovů pro seniory nebo dětských domovů, ale také třetí a další děti do 15 let, které žijí ve společné domácnosti s nejméně dvěma svými nezaopatřenými sourozenci (jejich rodiče musí zaslat každý rok do data splatnosti příslušný formulář, jinak nárok na osvobození zaniká).

Od letoška ušetří také děti, které v daném roce (aktuálně tedy 2020) nedosáhnou 4 let, a senioři, kteří dovrší 70 a více let. Ti žádný formulář vyplňovat nemusejí, jsou od poplatku osvobozeni automaticky, jejich věk totiž magistrát zjistí z evidence. „Tyto osoby jsou ale od poplatku osvobozené pouze z důvodu pobytu v Brně. Pokud vlastní byt nebo dům, kde nikdo není hlášen k pobytu, za tyto nemovitosti nadále platí v plné výši,“ upozorňuje vedoucí magistrátního oddělení správy poplatku za komunální odpad Kateřina Reucci.

Počet poplatníků pracovníci zmíněného oddělení pro rok 2020 odhadují na 307 423, do rozpočtu města Brna tak lze očekávat příjem ve výši 206 milionů korun. Do půlky dubna se vybralo 50 milionů. Na úhradu tentokrát mají občané více času než obvykle. Brněnští zastupitelé v dubnu schválili vzhledem k mimořádným okolnostem posun splatnosti poplatku z 31. května do konce srpna. ■

Zuzana Gregorová | foto na této straně: Zdeněk Kolařík

Poplatek za odpad 2020

Kolik: 670 Kč

Do kdy: do 31. srpna 2020

Jak: pomocí bezhotovostního převodu na účet č. 111220022/0800, přes městský e-shop brnoid.cz nebo poštovní poukázkou typu A. Placení v hotovosti na přepážce bylo do odvolání zrušeno.

Kdo nově neplatí: děti, které v roce 2020 nedosáhnou 4 let, a senioři, kteří dovrší 70 a více let

Více info: www.brno.cz/odpady

Potřebujete zjistit, kde jsou v Brně sběrná střediska odpadů nebo nádoby na plast, papír či sklo? Pomůže vám vyhledávač na webu www.sako.cz/sberna-strediska-a-kontejnery/cz/. Město pak na svém portálu GIS Brno nabízí mapu nádob na tříděný odpad (gis.brno.cz/mapa/trideni-odpadu), která umí změřit i docházkovou vzdálenost k nejbližším kontejnerům a zobrazuje den svozu každé tamější komodity. Foto na straně 16: SAKO Brno, na straně 19: Zdeněk Kolařík

Městské společnosti zajišťují chod Brna

Ať už jsou to čisté ulice, městská hromadná doprava, likvidace odpadu nebo provoz Brněnského výstaviště, všechny tyto služby mají společného provozovatele – město Brno. Do Koncernu statutárního města Brna sloučilo své společnosti před dvěma lety.

Devět různých akciových společností zajišťujících fungování města bylo sloučeno v září 2017 do koncernu s více než 4 700 zaměstnanci a ročním obrátem

ČLENOVÉ KONCERNU SMB

Brněnské komunikace, a. s.
Dopravní podnik města Brna, a. s.
Lesy města Brna, a. s.
Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a. s.
SAKO Brno, a. s.
STAREZ – SPORT, a. s.
Teplárny Brno, a. s.
Technické sítě Brno, a. s.
Veletyhy Brno, a. s.

zhruba devět miliard korun. Majetek, se kterým tyto firmy do koncernu vstupovaly, pak v celkové výši přesáhl dvanáct miliard korun. Brno bylo vůbec prvním městem v Česku, které do takového typu koncernu své společnosti spojilo, a stalo se tehdy největší „firmou“ v regionu. Že to byl krok správným směrem, ukázalo takřka ihned lepší hospodaření. Sloučením se podařilo snížit provozní náklady těchto městských společností a nastavit kontrolní mechanismy. Zjednodušila se organizace výběrových řízení, zadávání veřejných a dalších zakázek a podstatně snazší a levnější je realizace centrálních nákupů zboží a služeb.

Ulice jsou vizitkou města

O čistotu a sjízdnost ulic ve městě se stará společnost Brněnské komunikace, a. s. Na starost má třeba i pronájem parkovacích míst v parkovacích domech, správu a provoz parkovišť včetně zádržných systémů a dohledových kamer nebo zajišťování svislého a vodorovného značení a údržby světelné signalizace ve městě.

Čisté Brno zajišťuje SAKO

Nejen komplexní služby v oblasti likvidace odpadu, ale i jeho přeměnu na elektrickou energii zajišťuje městská společnost SAKO Brno, a. s. Se svými 430 zaměstnanci patří dlouhodobě mezi nejstabilnější firmy v Jihomoravském kraji. Společnost disponuje nejmodernějším vozovým parkem, třídící linkou, špičkovým technologickým zařízením na energetické využívání odpadu a v příštích letech chystá další modernizaci a zkapacitnění provozu.

Teplárna dodává městu ekologické teplo

Už podle názvu je jasné, k čemu městská společnost Teplárny Brno a.s. slouží. Stabílně a spolehlivě zásobuje teplem zhruba čtyři tisíce odběrných míst a sto tisíc brněnských domácností. Teplo vyrábí ekologicky v kombinovaném cyklu spolu s elektrickou energií a dodává jej bezpečně a spolehlivě. Provozy Teplárny Brno neprodukuje prach ani toxické látky a další připravovanou modernizací zařízení snižují závislost na zemním plynu.

Sezónní čištění komunikací sníží prašnost ve městě

Společnost Brněnské komunikace (BKOM), a. s., provádí pravidelné sezónní čištění vybraných úseků komunikací dle schváleného harmonogramu MMB. Práce probíhají v souladu se zákonem o pozemních komunikacích a jeho prováděcími předpisy (§ 47 vyhlášky č. 104/1997 Sb. – po zimním období na dálnicích, silnicích I. třídy a místních komunikacích I. třídy nejpozději do 30. dubna, na silnicích II. a III. třídy a na místních komunikacích II. a III. třídy nejpozději do 31. května, v období do 30. listopadu odstranění spadaneho listí a zajištění funkčnosti odvodnění).

Vlastní čištění zahrnuje ruční přečištění krajnic a následné strojní čištění. Ke

strojnímu čištění jsou využívány moderní samosběrné zametací stroje s oběhovým systémem, který umožňuje snížit množství částic PM10 (částice suspendovaného prachu o velikosti pod 10 µm) oproti běžnému zametacímu stroji až o 50 %. Cílem čištění je mimo jiné i snížení množství potenciálních prachových částic na povrchu komunikace, a tím eliminace jejich resuspenze vlivem turbulentního proudění vyvolaného projíždějícím vozidlem. Pro ÚMČ Brno-střed provádí BKOM také čištění místních komunikací a chodníků. K tomuto účelu využívá chodníkové samosběrné zametací stroje KARCHER. Ty jsou dle testů EU-PM certifikovány a označeny jako PM10 se třemi hvězdičkami (koncentrace sledovaných částic byla při testech o dvě třetiny nižší než mezní hodnota). Jejich nasazení je jednou z cest k eliminaci emisí prachových částic do ovzduší v intravilánu Brna.

Splachování komunikací v letním období

V souladu s opatřeními Akčního plánu zlepšování kvality ovzduší je každoročně v období od dubna do října prováděno periodické tlakové splachování vybraných úseků komunikací. Jedná se o třináct okruhů, které jsou rozděleny převážně dle MČ

v celkové délce cca 850 km. Splachování je prováděno v nočních hodinách. Pokud je zjištěno mimořádné znečištění komunikace, přichází na řadu i zametací stroj. Splachování je zajišťováno dvěma vozy s čistícími nástavbami o objemu 12 m³ a čelní splachovací lištou.

Cílem těchto činností je snížení množství prachových částic na komunikacích, a tím i eliminování jejich opětovného vnosu do ovzduší, případně jejich transformace na jemnější frakci. Jemný polévatý prach pak již nejsou běžně používané samosběrné zametací stroje schopné zachytit.

Výroba tepla z odpadu má v Brně zelenou, rozhovor s Filipem Lederem, předsedou představenstva SAKO Brno, a.s.

Rada města Brna schválila 22. dubna pokračování projektu **Odpadové hospodářství Brno II (OHB II)**, jehož cílem je výstavba třetí spalovské linky v zařízení na energetické využití odpadů (ZEVO) provozovaného městskou společností SAKO Brno.

Jak byste nový projekt stručně představil?

SAKO Brno provozuje zařízení na energetické využití odpadu, jehož součástí jsou nyní dva spalovské kotle. V rámci projektu OHB II dojde k výstavbě třetího kotle ve stejném areálu. Nový kotel s nominální kapacitou 132 tisíc tun komunálních odpadů se bude vyznačovat vysokou účinností blížící se 100 %, provozní flexibilitou a nízkými emisemi oxidu dusíku a CO₂. SAKO spolupracuje na koncepčním návrhu nové linky s renomovanou dánskou konzultační společností Ramboll, která je považována za světového lídra v oboru Waste to Energy. Pro zajímavost – mezi její reference patří například unikátní ZEVO v Kodani se sjezdovkou na střeše budovy.

odpovědnost udržovat naše město čisté, rozšiřujeme povědomí o třídění a recyklaci odpadu a nyní, více než kdy jindy, vnímáme i nezastupitelnou službu v oblasti hygienizace odpadu.

Jaký bude mít nová výstavba vliv na životní prostředí v okolí?

Kolem energetického využívání odpadů panuje řada mýtů. Jedním z nich je znečišťování životního prostředí v důsledku procesu spalování. Velmi zjednodušeně řečeno, ZEVO přeměňuje komunální odpad na teplo a elektřinu. Zcela ekologicky, bez rušivého provozu či nebezpečných emisí. Zařízení je modernizované, neustále se inovují technologické procesy a již nyní je dosaženo vysoké účinnosti čištění spalin. Navíc je potřeba si uvědomit, že výstavba jakéhokoliv ZEVO podléhá velmi přísným emisním limitům. V západní Evropě počet těchto zařízení neustále roste, je to nejefektivnější způsob využití nerecyklovatelných odpadů.

Budete mít pro třetí kotel dostatek vhodného odpadu?

Zajištění dostatečného množství odpadu a odbytu vyrobeného tepla je základní podmínkou realizace projektu. Nová kapacita využije produkci spalitelného odpadu celého Jihomoravského kraje. Ne všechny jihomoravské obce a subjekty však do této chvíle projevily o budoucí spolupráci zájem, proto je volná kapacita rezervována i subjektům ze sousedních krajů. Věříme, že logický krok zákazu skládkování využitelných odpadů konečně přijde a že i obce budou dávat přednost

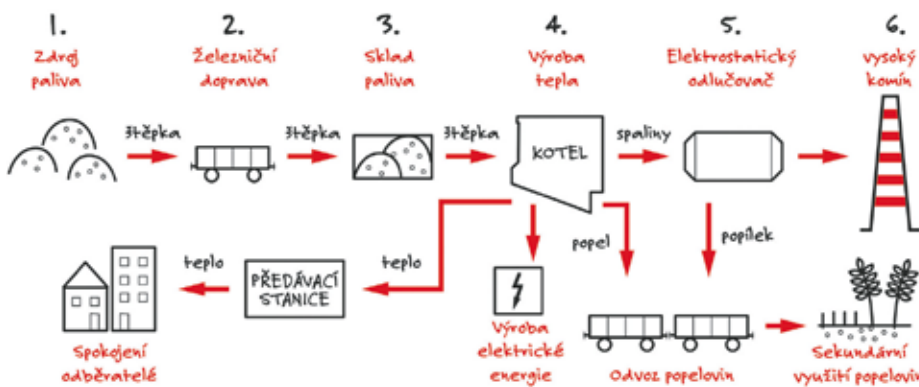
přeměně jejich odpadu na energii před prostým skládáním do země, které například ohrožuje podzemní vody v okolí skládek.

Jaké další investice plánujete?

Další významnou investicí je stavba nové velkokapacitní automatické dotřídovací linky na plasty. Všichni vnímáme potřebu úspory neobnovitelných zdrojů, podporu recyklace a cirkulárního odpadového hospodářství. Proto se úvahy SAKO ubírají směrem k velkokapacitnímu automatickému dotřídování, které eliminuje neatraktivní ruční práci, zajistí nesrovnatelně nižší chybovost při sortování plastových materiálů a při dostatečném množství vstupního materiálu zaručí ekonomickou návratnost investice.

Teplárny Brno chtějí vyrábět více „ekologického tepla“ ze štěpky

Více tepla z dřevní štěpky by mohlo v příštích letech zahřívát jihomoravskou metropoli. Městská akciová společnost Teplárny Brno připravila v rámci modernizace provozu Brno-sever projekt na vybudování kotle pro spalování biomasy, který by doplnil stávající horkovodní zařízení na výrobu tepla provozu Brno-sever. Štěpka by tak nahradila až 15 % současné celkové spotřeby zemního plynu, který je hlavním palivem Tepláren Brno. Kromě přínosu pro životní prostředí, který by zařízení využívající stoprocentně obnovitelného zdroje znamenalo, je hlavním důvodem pro jeho vybudování také snížení závislosti na zemním plynu při výrobě tepla. Jinými slovy, výrazně by se zvýšila spolehlivost dodávek tepla. „Modernizovaný provoz doplněný kotlem na štěpku splňuje všechna tři E – je ekologický, ekonomický a efektivní. Není žádným tajemstvím, že trh s energiemi provází v posledních letech výkyvy spojené například s vývojem

geopolitické situace a mezinárodních vztahů. Na rozdíl od jiných paliv spalování štěpky navíc není zatíženo nákupem emisních povolenek, což je další důležitý krok pro stabilizaci ceny tepla,“ uvedl generální ředitel Tepláren Brno Ing. Petr Fajmon, MBA.

Dovoz štěpky i odvoz popela by probíhal výhradně po železnici v uzavřených kontejnerech. Denně by tak do Maloměřic během šestiměsíční topné sezony přijela jedna vlaková souprava s cca 60 kontejnery se štěpkou. Nehrozí tak navýšení silniční dopravy nákladními auty, stejně tak nedojde ke zvýšení prašnosti. Bezprašná bude díky speciálnímu zařízení přepláčka štěpky do skladu, který vyrostl v areálu tepláren na Obřanské.

Nový zdroj na Brno-severu by mohl být uveden do provozu na přelomu let roku 2022/23. Palivo, dřevní štěpka, bude pocházet z okolí města Brna. I z tohoto důvodu se hlavním dodavatelem štěpky může stát další z městských akciových společností Lesy města Brna.

Pro lepší informovanost zřídily Teplárny Brno na svých webových stránkách microsite věnovaný pouze projektu biomasového kotle. Na odkazu www.stepkavbrno.cz lze najít například odpovědi na nejčastěji kladené otázky, v sekci Aktuality budou informovat o posunu v přípravě projektu.

Dobrovolníci sklízejí hlasité ovace, pomoci může každý

Zapojit se lze jakkoliv. Dobrovolníky v Brně koordinuje Masarykova univerzita, přihlaste se do její databáze na www.munipomaha.cz. Pomoci s rozvozem jídla seniorům můžete přes www.pomahamesi2020.cz. A k registraci dobrovolníků i žádostí o pomoc slouží také portál chcipomoc.cz.

Tisíce ušitých roušek a potravinové sbírky nebo hlídání dětí. Nelze si nevšimnout vlny solidarity, která se mezi lidmi nejen v Brně v posledních týdnech vzedmula. Brňané neváhali a nezištně pomohli a stále všelijak pomáhají potřebným v období pandemie koronaviru. Zapojit se stále může kdokoliv.

Výraznou pomoc zorganizovali studenti, úředníci nebo divadelníci (snímek zachycuje šití roušek v Divadle Husa na provázku) a mnoho dalších dobrovolníků. Jejich zřejmě nejvýraznějším počinem bylo ušití tisíců chybějících roušek pro seniory nebo zdravotní sestřičky. „V nemocnici jsme prozatím použili více než 2000 roušek, naskladněných máme dalších přibližně 4000 kusů a další jsou na cestě,“ uvedla v půlce dubna Jana Jarešová z Mezinárodního centra klinického výzkumu Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně.

Nemocnice děkuje všem dobrovolníkům, kteří se do šití roušek zdravotníkům zapojili. „Během velmi krátké doby se podařilo zajistit bavlněné roušky pro všechny. Nečekali jsme takové množství a jsme za to opravdu vděční. Všem dárcům moc děkujeme,“ doplnila Jarešová.

Pomáhat lze i jinak než u šicího stroje. Stačí jen telefon. Program Dobré srdce na dálku telefonicky propojuje osamělé a dobrovolníky. „V pečovatelské službě sledujeme, že

přibývá lidí, kteří se cítí osamělí a nemají si s kým popovídat. O to horší je situace teď, v době karantény,“ myslí si ředitel Diecézní charity Brno Oldřich Haičman. Pravidelné telefonáty s dobrovolníky pomáhají osamocným lidem zvládnout sociální izolaci, karanténu a omezení.

„Stačilo pár minut hovoru a druhý člověk byl opravdu nadšený, že slyší lidské slovo. Tak málo mělo pro všechny velký význam,“ popisuje dobrovolnice Radka, která se do telefonování pro Dobré srdce na dálku zapojila. Služba je určena seniorům, nemocným lidem, lidem v karanténě, pracovníkům na home office, ale i všem těm, kteří potřebují, aby je někdo vyslechl. „Hlásí se nám zájmemci o telefonické hovory a také dobrovolníci, kteří se do programu úspěšně zapojují,“ dodal Haičman.

Sedmnáct tisíc roušek

Občanská iniciativa Šijeme roušky v uplynulých týdnech rozdala přes 17 tisíc látkových roušek do nemocnic, zdravotních zařízení a sociálních služeb. Vyrábí také individuálně balené roušky pro seniory, kteří si je nemají jak opatřit.

„Vyrábíme balení roušek po dvou kusech, a to dezinfikované a hygienicky zabalené, které jsme schopni na vyžádání dopravit s pomocí našich dobrovolníků kamkoli po Brně,“ řekla Zuzana Lenhartová z sijemerosky.cz. Zároveň vyzývá občany, že se mohou sami zapojit do šití, ať už doma, nebo v jedné ze dvou dobrovolnických šicích dílen po Brně. „Nově se pouštíme také do šití čepic a ochranných náplek na boty pro brněnské hospice,“ doplnila Lenhartová. Kdo nemůže přímo šít a chtěl by se zapojit, může darovat iniciativě látky.

Lidé mohou také přispět do veřejných sbírek. Brno vyhlásilo sbírku, která pomůže zmírnit dopady pandemie koronaviru ve městě. Číslo účtu je 111377222/0800, vybrané peníze poputují k těm nejpotřebnějším. Část prostředků míří třeba na úhradu obědů pro lidi v existenční nouzi, jídlo pro ně vaří magistrátní jídelna.

Jakub Mészáros | foto: Marie Schmerková

Marcha, Nezval a Mikulášek slavili narozeni ve stejný den

Podle numerologů jsou v datu narození zakódovány charakter a schopnosti člověka a také jeho životní dráha. Velký umělecký potenciál v sobě zřejmě nese datum 26. května, protože v tento den se na Moravě narodili hned tři literáti: v roce 1880 Jaroslav Marcha, v roce 1900 Vítězslav Nezval a v roce 1910 Oldřich Mikulášek.

Rodným krajem adamských lesů i Brnem je inspirováno dílo spisovatele, novináře a politika Jaroslava Marchy (26. května 1880 – 29. prosince 1961). Narodil se jako Dominik Nejezchleb v Babicích nad Svitavou. Od roku 1910 se trvale usadil v Brně, zabýval se žurnalistikou a také politikou – po vzniku republiky zastupoval agrární stranu v poslanecké sněmovně a později i v senátu.

Pět let předsedal Moravskému kolu spisovatelů, z nichž mnozí byli jeho přáteli. Mezi nimi i Jiří Mahen, který nejen napsal předmluvu k Marchově dvoudílné mozaice Ptačí chléb líčící život a zrání venkovských chlapců, ale jednou z povídek se nechal inspirovat ke stejnojmennému dramatu Dezertér. Vedle poetických próz o přírodě je Marcha také autorem vzpomínkové knihy Potopený svět o kulturním a společenském kvasu v Brně na přelomu minulého století.

Nezval se do Brna vrátil za rodiči i přáteli

Od 30. let 20. století u svých rodičů v brněnských Žabovřeskách pobýval a tvořil

Vítězslav Nezval (26. května 1900 – 6. dubna 1958). Na oplocení domku ve Šmejkalově ulici připomíná tuto skutečnost pamětní deska s úryvkem básně Na břehu řeky Svratky.

Nezval se narodil v Biskoupkách u Moravského Krumlova. V roce 1919 maturoval na třebíčském gymnáziu, pak se na jeden semestr zapsal na brněnská práva, odkud odešel na filozofickou fakultu do Prahy. Na Moravu a do Brna, kde mu rodiče poskytovali zázemí, se vracel, přátelil se s Jiřím Mahenem, brněnskými surrealisty z Devětsilu, do bohémského života zasvěcoval o 19 let mladšího Ivana Blatného. V románu Básník zachycujícím Blatného životní a umělecké peripetie o tom píše současný brněnský spisovatel Martin Reiner.

Samotnému Nezvalovi, originálnímu, velmi plodnému a rozporuplnému tvůrci okouzlenému poetismem, surrealismem i socialismem, složil Reiner poctu ve své sbírce Hubená stehna Twiggy. Báseň má výmluvný název – Nezval.

Mikulášková nádherná galerie žen

Přesně o deset let později než Vítězslav Nezval se narodil v Přerově Oldřich Mikulášek (26. května 1910 – 13. července 1985). Jak se zmiňuje Milan Uhde v Objevch pozdního čtenáře, když „podruhé čte“ dílo svého přítele, je Mikulášek vzdálen Nezvalově tvůrčí lehkosti, svůj talent dlouho tříbil a hledal svůj osobitý styl.

V Brně se natrvalo usadil v roce 1937, pracoval jako redaktor, od poloviny 60. let se věnoval jen literární tvorbě. V 70. letech nesměl pro svůj odmítavý postoj k srpnové okupaci a následné normalizaci publikovat. V Uhdeho podání poznáváme Mikuláška jako básníka mnoha poloh: zdrojem metaforiky se mu stalo existenciální nazírání života skrze smrt, vyznával však i kladné životní hodnoty a ztvárňoval je jako „malá setkání se zárazy a dalšími opojnými zážitky, které denně pro naše smysly připravuje svět“. Nejvíce si však Uhde cení Mikuláškových básní, které nazývá lyrickými dramaty tvořícími nádhernou galerii žen. Třeba ve sbírce Svlékání hadů a mnohých jiných. ■

Markéta Žáková

Portrét zachycuje moravského spisovatele, novináře a politika Jaroslava Marchu. Na prostředním snímku je vidět pamětní deska Vítězslava Nezvala ve Šmejkalově ulici a dole hrob Oldřicha Mikuláška na Ústředním hřbitově v Brně. Fota: archiv Zdeňka Laudáta, Zdeněk Kolařík

Brno nespolehá jen na vládu, ale běží dál svou cestou

Markéta Vaňková
primátorka města Brna, ODS

Milé Brňanky, milí Brňané, roušky se staly naším každodenním doplňkem. Jsou však jen vrcholem ledovce opatření, která zmrazila náš život. A jejichž dopad budeme řešit dlouho poté, co se nadechneme přímo do plic.

Pokud chceme, aby Brno fungovalo, nemůžeme sedět s rukama v klíně. Vládní sliby se mnohdy míjí s realitou. A přestože ochranné prostředky jsou celosvětově nejžádanějším zbožím, dokázali jsme jich včas zajistit pro Brno dostatek. A sháníme dál, abychom měli i rezervu. Vždyť Brno zřizuje dvě nemocnice a stará se o dva a půl tisíce klientů v domovech pro seniory.

Moc mě těší, že v prostorách naší společnosti Technologický park začne firma Respilon vyrábět ústenky s membránou ničící viry a bakterie. Což je i konkrétní odpověď, proč město většinu akcí Technologického parku před časem odkoupilo: abychom do Brna přitáhli špičkové firmy, což tentokrát navíc znamená, že podporou lokálního výrobce přestaneme být závislí na nejistém dovozu žádaného artiklu.

Abychom snížili riziko šíření nákazy mezi těmi nejohroženějšími, namísto planého dohadování o plošném testování sociálních pracovníků jsme se domluvili se zástupci neziskového sektoru, že z úrovně města zajistíme testování i u těch v terénu a výsledky pro nás po dohodě s jejím ředitelem Jiřím Nantlem vyhodnotí vědecká instituce CEITEC MU.

Sportovci vědí, že nesmí přepálit start, aby vydrželi. A tohle bude běh na dlouhou trať. Takže věřím, že i když občas lapáme po dechu (nejen kvůli zakrytému nosu), najdeme dost sil. Děkuji vám všem. ■

Respekt a úcta. To jsou hlavní pocity, které jsem si odnesla z návštěvy výjezdové základny záchranky v Bohunicích. Termín byl naplánován už dávno a většinu podobných poznávacích návštěv jsem v době koronavirové musela zrušit. Tato byla výjimkou, neboť jsme se s paní ředitelkou shodly, že je to šance, jak záchranáře aspoň takto podpořit, byť přes skleněnou stěnu dispečinku. Foto: Marie Schmerková

Snažíme se vás informovat o dění v Brně nejrůznějšími způsoby, ale přesto se zdá, že ne vše, co vás zajímá, se k vám také dostane. Ráda bych proto na tomto místě vždy zodpověděla některé z otázek, které mi posíláte nejčastěji.

Co vás zajímá

Jaký dopad budou mít protiepidemická opatření na rozpočet Brna?

Každý den se počítá. Na konci dubna jsme odhadovali výpadek v rozpočtu na 5 až 10 procent. Plus zvýšené výdaje, ať už na nákup ochranných pomůcek, nebo pomoc podnikatelům a živnostníkům. Městské společnosti zajistily bezvadný chod nutné infrastruktury, i jejich zisk ale poklesne: zavřené školy teplo nepotřebovaly, rapidně klesnou tržby z jízdného, Technické sítě Brno se ochudí o peníze z reklamy. Veletrhy Brno vyčíslují propad ve stovkách milionů. Nejhorší situace ale bude v kulturní sféře, kde nebylo nikdy na rozhazování – a teď

divadla, galerie či filharmonie přicházejí ještě o peníze ze vstupného. V investicích jsme zatím neškrtili, ale na všechny plány zřejmě nedojde. Doufám, že budou jen odsunuty. A ať se situace vyvine jakkoliv, zásadní pro nás zůstávají dopravní stavby, hlavně velký městský okruh či už naplno rozběhnutý projekt Tramvaj Plotní. Příprava Janáčkova kulturního centra i multifunkční haly stále běží podle harmonogramu. Jsou to spojené nádoby: čím dřív stát dovolí nastartovat ekonomiku, tím méně to investiční činnosti města postihne. A naše investice, to je také daňový přínos a pracovní příležitosti.

Markéta Vaňková

Vlasov, Koněv nebo Gott

Ivan Fencel
zastupitel, SPD

Ještě cca před 30 lety byl květen spojován s významnými oslavami. Nejprve se na 1. máje v ulicích měst slavil Svátek práce, 9. května osvobození Československa.

Oba svátky v sobě tehdy přinášely občanům poselství – važte si práce a možnosti žít v míru. Jarní období tomu dodávalo optimistickou náladu.

Radostné období v máji 1945 prožívala celá republika, Brno už od 26. dubna. Země byla po vítězství nad nacismem naplněna nadějí. Ne vždy se očekávání naplní. Jak poznamenává W. Allen, ve vesmíru vždycky přicházejí v úvahu jenom ty nejhorší možnosti. Ale Woody je pesimistický pesimista. Přesto přišel listopad 1989 a další nové naděje (o tom jindy).

Bohužel se objevuje „problém“. Někteří si myslí, že naše členství v různých mezinárodních organizacích nás zavazuje k novému výkladu novodobých dějin. Hrdinou pro některé komunální politiky zřejmě už není Koněv, osvoboditel Prahy, ale Němci vyzbrojený Vlasov. To je ten, jehož vojska spolu s částí Němců už 8. května ráno opustila Prahu a jenž 9. května v Plzni žádal amerického generála Nobla o zajištění. Ten ale o Vlasova, zrádce SSSR i Třetí říše, neměl zájem, a tak byl v uniformě wehrmachtu zatčen 12. května rudoarmějci u Lnářů.

Faktem je, že při osvobození ČSR padlo 140 000 vojáků SSSR a 120 vojáků USA, v Praze pak na 700 rudoarmějců a okolo 300 vlasovců. Komu tedy stavět pomníky?

Pro nás by bylo nejlepší nestavět žádné válečné pomníky. Podmínkou pro to, aby se nemusely stavět a později bourat, je jedna „maličkost“ – MÍR!

P. S. A co tak postavit sochu K. Gotta místo „exekutora“? ■

Je čas na sounáležitost, i tu lokální

Petr Vokřál
zastupitel, ANO 2011

Když jsme si na Silvestra přáli zdraví, těžko by kdo z nás tušil, jaký význam to bude už v následujících týdnech mít. Pandemie zcela změnila naše životy.

Od doby španělské chřipky čelíme něčemu, co tu v novodobé historii ještě nebylo. V těchto složitých dnech, kdy nevíme, jak dlouho to bude trvat, než se po nouzových opatřeních vrátí vše do starých kolejí – a jestli vůbec –, jde politika stranou.

Sleduji jako každý občan v České republice vývoj situace. S úctou pozoruji nasazení zdravotníků, hasičů, prodavačů, policistů, švadlen a stovek dobrovolníků. Je až dojemné, jak jsou lidi k sobě v těchto těžkých dobách ohleduplnější, vstřícnější, pozornější a milejší. Je moc dobře, že v takto těžkých časech jsme schopni držet spolu, pomáháme snad všichni tam, kde je to potřeba. Přál bych nám všem, aby tyto vlastnosti přetrvaly i v dobách pokoronavirových, abychom si všímali jeden druhého.

A co se týká ekonomiky, je čas na lokální sounáležitost. Zkusme se proto i my zamyslet nad tím, co můžeme udělat pro naše podniky a zejména živnostníky. Pojďme namísto produktů ze zahraničí objednávat přes e-shopy u tuzemských producentů, pojedme na dovolenou k našim podnikatelům, nakupujme vína našich vinařů. Běžme k řezníkovi v naší ulici, k pekaři odvedle, právě tak pomůžeme ekonomice nejvíc.

Věřím, že to živnostníci a podnikatelé ocení. Nakonec my všichni bychom se bez nich neobešli. Kam bychom šli, až to půjde, třeba na pivo nebo na dobrou večeři? Každý, kdo projel svět, moc dobře ví, že to naše je naše. ■

Potřebné projekty města se nesmí zastavit

Jiří Oliva
náměstek primátorky, ČSSD

Když jsem začátkem března psal svůj minulý článek do této rubriky, ve kterém jsem popisoval proces projednávání návrhu nového územního plánu s veřejností, nikdo netušil, jak kartami zamíchá jeden malý virus.

Koho by tehdy napadlo, že za dva týdny budeme v BVV uvažovat o polní nemocnici. Stalo se a tyto řádky píše v jiném světě, než který byl začátkem roku. Vrátili jsme se k podstatě toho, co je skutečně důležité – lidské zdraví a život.

Západní svět se dlouho vezl na vlně klidu a blahobytu a do popředí zájmu se často dostávaly hlouposti, jako třeba toalety pro třetí pohlaví apod. Zdá se, že pandemie nás zase vrátí zpátky do reálu. Na všem zlém je vždycky potřeba vidět i něco dobrého. Obrovská vlna solidarity a lidskosti je dojemná. Lékařům, sestřičkám i všem lidem, kteří přiložili pomocnou ruku, patří obrovský dík a nejvyšší uznání.

Až virus odejde, čeká nás zápas s výpadkem příjmů do rozpočtu města. Například brněnské veletrhy už teď přicházejí o obrovskou část plánovaných letošních tržeb. Bude nezbytné hledat úspory a řešit priority. Šetřit a škrtnat by se ale mělo hlavně ve zbytných provozních výdajích města.

Jsem přesvědčený, že pro podporu ekonomiky bude dobré, když se připravované klíčové investice Brna budou realizovat, a ne rušit. Ekonomika se nenastartuje škrtnáním investic. Rozhodně pak nerušit a neodsouvat ty projekty, které jsou pro obyvatele města potřebné a budou časem pro město vytvářet i zisky. Lidem a firmám je potřeba dát práci a město v tom může sehrát důležitou roli. ■

Blíží se první projednání nového územního plánu

Filip Chvátal

radní pro územní plánování, KDU-ČSL

Před několika týdny jsme zveřejnili návrh nového územního plánu našeho města. Můžete se s ním seznámit na stránkách www.upmb.brno.cz, kde také najdete úvodní videa a všechny potřebné informace umožňující jeho snadnější pochopení.

Víme, že jeho projednávání je za současných podmínek omezené, ale považovali jsme za důležité, abyste měli co nejdříve možnou dobu se s tímto dokumentem seznámit a průběžně nám mohli pokládat dotazy.

Ze zákona je na projednání územního plánu určeno 30 dní. My jsme zatím vymezili období od 24. března do 24. června, tedy třikrát delší dobu. Zřídili jsme webovou stránku, aplikaci na podávání připomínek, online debaty, bezplatnou linku a e-mailovou adresu pro vaše dotazy. Pevně věřím, že se nám na přelomu května a června podaří zrealizovat i plánovaná setkání „Plán jede k vám“ s občany v městských částech.

Nový územní plán má řadu novinek. Je to například výškové zónování, nahrazující index podlažních ploch, nebo jinak definovaná struktura zástavby.

Naše město čeká na nový územní plán, dokonce i na pouhé změny územního plánu takřka desítky let. To není bohužel normální situace. Proto jsem velice rád, že se nám s Kanceláří architekta města a odborem územního plánování daří naplňovat napjaté termíny, které jsme si stanovili. Za jejich usilovnou práci a přesčas jim patří velké díky! Doufám, že se nám podaří prvním veřejným projednáním zdárně projít a všechny relevantní připomínky pak zapracovat tak, aby se naše město mohlo rozvíjet a využilo co nejvíce svůj potenciál.

V koronavirovém testu si Brno dosud vede dobře

Robert Kerndl

náměstek primátorky, ODS

Každý řetěz je tak silný jako jeho nejslabší článek. Proto jsme považovali za důležité soustředit se v boji s pandemií především na ty, kteří si neumějí nebo nemohou pomoci.

V mnohém jsme předběhli vládní opatření, zpožděná a zmatená. Zůstalo otevřených několik obchodů, ale i obyčejný nákup se pro některé změnil v nepřekonatelnou překážku. Zvláště staří lidé se stali trosečníky ve svých bytech. Potvrdila to i vyčízenost linky pomoci, kterou jsme zřídili a na niž se již obrátily tisíce lidí, nejen senioři.

Tři stovky obědů denně pro sociálně potřebné začala vařit magistrátní jídelna, s úhradou pomohly peníze ze sbírky, kterou jsme vyhlásili na zmírnění následku pandemie.

Samoživitelům, kteří se ocitli bez příjmu kvůli vyhlášení nouzového stavu, zařídily Brněnské komunikace s majitelem hokejové Komety Liborem Zábranským a v koordinaci se sociálním odborem magistrátu rozvoz obědů zdarma (poděkování tu náleží i mému kolegovi Petru Kratochvílovi z ODS). Postarali jsme se i o lidi bez domova, kteří by se bez možnosti alespoň základní hygieny mohli změnit v bezbranné oběti.

Brno je od počátku aktivní. Sami bychom na to ale nestačili. I kdybych tu vypsal seznam těch, kteří pomáhají, nemohl by být úplný. Nelze jmenovat vás všechny, kteří přispíváte do už zmíněné sbírky, všechny dobrovolníky a už vůbec ne ty, kteří pomáhají individuálně.

Denně se testují stovky vzorků na koronavirus. Ale funguje to i opačně – koronavirus testuje nás. To dobré v nás. A výsledek je našťastí pozitivní v náš prospěch.

Mimořádný stav pomáhá digitalizaci magistrátu

Ondřej Kotas

zastupitel pro informační technologie, Piráti

Život každého z nás ovlivňují aktuální události více, než by se nám líbilo. A město Brno na tom není jinak.

Ihned po vyhlášení vládních opatření jsme spolu s Odborem městské informatiky Magistrátu města Brna (OMI) zahájili kroky k tomu, aby většina úředníků, u kterých to dovoluje jejich pracovní náplň, mohla využívat tzv. home office. OMI v krátkém čase vybavilo Radu města Brna i některé úředníky přenosnými počítači, jiným umožnil pomocí technických prostředků vzdálený přístup k magistrátním systémům.

Ve světových firmách je zastupitelnost pracovníků standardem, u města však každý plní svou roli, a je tak nepostradatelný. U OMI a některých dalších odborů, kde zůstávají úředníci, kterým pracovní náplň nedovoluje práci z domu, jsme přistoupili alespoň k rozdělení lidí do dvou nebo více týmů. Lidé se tak setkávají v co nejmenších počtech a odbory mají pro případ, kdyby některý tým musel přejít do karantény, jistotu odbavení většiny úkolů.

Pro orgány města jsme zprostředkovali možnost distančních jednání pomocí videokonference (začátky byly krušné – 80 % „Slyšíte mě?!“ a 20 % jednání, i to se však vychytilo). Nejen tyto kroky přispěly k tomu, aby nebyl chod města výrazně narušen.

Některé ze zavedených prvků digitalizace jsou naším dlouhodobým cílem a současná situace pomohla urychlit jejich nasazení do magistrátního prostředí. S ostatními plány, jejichž realizace nás brzy čeká, tak naplňujeme předpoklad být významným evropským městem 21. století a přiblížit tak město Brno občanům z pohodlí jejich domovů.

Co si myslí Brňané?

Co bude první věc, kterou uděláte po skončení přísných vládních opatření v naší zemi v souvislosti s onemocněním covid-19?

Chcete se také zapojit do anket v Brněnském metropolitánu? Sledujte Facebook, Twitter či Instagram BRNOMycity, diskutujte a dejte nám vědět, co si myslíte. Zajímá nás to!

@brnomycity

Asteria
🐦

Půjdu k holiči.

starhovaanna
📷

Udělám maturitu (snad) :D

Maru Hvozdecka
f

Půjdu ven a budu se usmívat na lidi, kteří mi zrovna něčím zlepší náladu. A oni to uvidí!

matejq2004
📷

Sejdu se s kamarádama, zahraju si na hřišti florbal a půjdu na Kometu nebo na Zbrojovku.

David Smisek
🐦

To, co doted'. Chodit do práce a po práci si užívat klidu doma a věnovat se nadále svým koníčkům;

Maliczka Connor
f

Nevím, co bude zítra, natož po skončení „karantény“...

s.h.a.m.a.n.i.c.a
📷

Půjdu do města, sednu na lavičku na Zelňák, dám kafe&cigo a budu pozorovat ten cvrkot lidí kolem.

Pavlína Kubásková
f

Rozjedu se za rodinou, svými nejbližšími, pořádně je obejmou a věřím, že v plném zdraví společně oslavíme, že jsme zase o něco silnější. No a pivko a něco dobrého na zub nebude chybět, to je jasná věc. Jo a taky si namaluju pusku a budu si užívat to, že se můžu usmívat na celej svět, ne jen na zrcadlo doma :-)

insta_andy8
📷

Budu za to vděčná. Upřímně a od <3 si toho budu vážit.

Tomáš Vrabec
🐦

Odjedu za partnerkou do Frankfurtu, se kterou se nyní nemáme možnost vidat!

Ivan Rasputin
f

Zajdu si na točený.

Milos Hrabovsky
🐦

Pěkně krásně do gymu.

Válečná pohřebiště: úcta k padlým a memento pro živé

Druhá světová válka, která skončila před 75 lety, 8. května 1945, zmařila životy 55–60 milionů lidí. Také Brno osvobozené 26. dubna mělo své umučené, popravené a padlé. Ostatky rudoarmějců, rumunských vojáků či odbojářů jsou uloženy na čestných pohřebištích. Piety se však dostalo i padlým německým vojákům.

Na území města Brna je v současnosti evidováno 8 967 válečných hrobů a existují záznamy o 22 172 válečných obětech. Největší množství vojáků ať už z období Rakouska-Uherska, či obou světových válek bylo k poslednímu odpočinku uloženo na Ústředním hřbitově.

Speciální vojenská oddělení zde na základě usnesení brněnské obecní rady vznikla v roce 1897. Město vyčlenilo brněnskému posádkovému velitelství hřbitovní skupinu 49 se 450 hrobovými místy, kam byly postupně přeneseny ostatky vojáků ze zrušených hřbitovů u Kounicovy ulice, v Zábřovicích i na Starém Brně.

Odpočívají zde padlí nebo ti, kteří zemřeli na následky zranění či nemoci, z několika válek: Prusové a Sasové, kteří přišli o život v prusko-rakouské válce roku 1866, příslušníci 8. pěšího pluku zvaného Špilberský, kteří padli za polního tažení do Bosny v roce 1878 a připomíná je pomník vytvořený J. E. Tomo-

lou a věnovaný městem Brnem. Další pomník zde byl vztyčen ruským vojínům, kteří v Brně zemřeli na následky zranění z bitvy u Slavkova roku 1805, leží tu dánští zajatci z Rakušany v roce 1864 dobytého ostrova Alsenu, kteří dodýchlí v posádkové nemocnici v Zábřovicích, či ukrajinské oběti z polsko-ukrajinské války 1918–1919.

Jednotnou úpravu s prostými tabulemi pak mají hroby vojáků padlých v první světové válce. Pohřbeni jsou tady i vyšší důstojníci, vojenští lékaři a příslušníci velitelství brněnské posádky. Žili ve městě na přelomu 19. a 20. století a zemřeli zde přirozenou smrtí v mírových dobách.

Vojínům a důstojníkům padlým a zemřelým během první světové války a bezprostředně po jejím skončení je zasvěceno také jednotně upravené pohřebiště ve skupině 66. A jsou pohřbeni ještě i ve vnitřní ploše vedlejší skupiny 73, na jejímž obvodu se nachází hroby příslušníků brněnské posádky a mezi nimi i 14 příslušníků ruských, francouzských a italských legií.

Nejvíce mrtvých přibýlo po roce 1945

Popravení a umučení účastníci odboje z let 1939–1945 a také odbojáři, kteří na následky věznění zemřeli bezprostředně po válce v letech 1946–1948, našli místo posledního odpočinku na čestném pohřebišti ve skupině 56a. Velká část z nich zemřela za hranicemi naší země, jejich ostatky se však vrátily do vlasti, protože tak si to většinou přáli v dopisech na rozloučenou.

Život 20 členů ilegální Obrany národa, kteří se – než byli vyzrazeni – výrazně podíleli na protifašistickém odboji hlavně v prvních letech okupace, vyhlásil v únoru a březnu 1943 na popravišti ve Frankfurtu nad Mohanem. Urny s jejich popelem se na odlehlém místě frankfurtského hřbitova našly hned po válce, ale do vlasti se je z politických důvodů podařilo převést až v roce 1967, kdy byly s vojenskými poctami uloženy na jižní straně čestného pohřebiště, kde se tyčí šedý pomník.

Malé pomníčky v různých částech pohřebiště pak patří devíti pracovníkům vlakové pošty poštovního úřadu Brno 2, kteří narušovali zázemí nepřítele tím, že poškozovali a ničili německé zásilky a zadržovali dopisy určené gestapu a jiným německým úřadům, a byli za to v srpnu 1943 ve Vídni popraveni

Muzeum města Brna s partnery připravuje mobilní aplikaci s tematickými stezkami po hrobech významných osobností – umělců, sportovců a dalších – na Ústředním hřbitově. Jedna ze stezek zmapuje i hroby vojáků a příslušníků odboje. Aplikace by měla být spuštěna během roku 2020.

Pomník při cestě z Kohoutovic do Žebětína je věnován sovětským letcům. Konkrétně Viktoru Sergejeviči Kašutinovi, jednadvacetiletému pilotovi jednoho ze dvou stíhacích letounů, které 25. dubna 1945 zaútočily na německé oddíly v Kohoutovicích. Zahynul, když byl letoun zasažen protiletadlovým dělem a zřítíl se.

stětím. Také moravským odbojářům a „velezrádcům“, kteří byli v roce 1945 zastřeleni ve věznici ve Vratislavi, obětem popraveným v dubnu 1945 pět dní před osvobozením Brna na základě rozhodnutí stanného soudu v Medlánkách, partyzánům popraveným v tomtéž měsíci bez soudu v Kounicových kolejích a dalším účastníkům odboje. Společným černým pomníkem jsou pak uctěni ti, kteří se nevrátili z popravišť, věznic a koncentračních táborů u nás i v zahraničí. Přes půl druhého tisíce rumunských vojáků, kteří padli, když po boku Rudé armády osvobozovali Moravu, bylo pohřbeno ve skupině 56b. Jedná se o jediné pohřebiště tohoto druhu u nás.

Centrální část čestného pohřebiště tvoří skupina 56c, kde jsou ve třech velkých hrobech uloženy ostatky 3 364 řadových vojáků Rudé armády, které sem byly soustředěny z osmdesáti bojišť a původních hrobů. Doplnuje je 12 jednotlivých hrobů vyšších důstojníků a kolumbárium s urnami 283 důstojníků.

Velkolepost a důstojnost měla pohřebišti v roce 1980 vtisknout dobově poplatná úprava podle návrhu sochaře Miloše Axmana. Poměrně skromnou skulpturu Samopalníka z roku 1946 tak obklopilo mohutné kolumbárium se schodištěm, betonové monumenty se symbolickými reliéfy a devětatřicetimetrový zkosený pylon také z betonu. To vše dotvářely tanky a jiná těžká vojenská technika, osvětlení a ozvučení se smutečními pochody a tematicky zaměřeným mluveným slovem.

Méně militantní podobu dostalo pohřebiště na konci roku 1991, kdy byly tanky a ostatní bojová technika odstraněny.

Právo být řádně pohřbeni mají – mj. na základě Ženevských konvencí – vojáci všech bojujících stran. To platí i pro vojiny a důstojníky německé armády z druhé světové války.

Proto se skupina 79 na brněnském Ústředním hřbitově stala největším moravským pohřebištěm těch, kteří na našem území zahynuli v letech 1944–1945. Byli sem svezeni ze hřbitovů z města a širokého okolí, jejich oficiální počet je 1 561, z toho jich je jménem známo jen několik set.

Ostatky nejen německých vojáků jsou po celé České republice nalézány dodnes. „Na jižní Moravě se v podstatě každý měsíc najdou při terénních pracích pozůstatky po bojích či ostatky vojáků z druhé světové války. Na území města Brna to v uplynulých měsících bylo například v Pisárkách, Soběšicích či Řečkovicích. Všechny tyto případy jsou pečlivě zdokumentovány, tělesné ostatky projdou antropologickou analýzou a podle vojenské známky či dalších dochovaných součástí výstroje se specialisté snaží dohledat co nejvíce informací o padlém příslušníkovi armády. S pozůstatky je pak nakládáno zcela v souladu se zákonem o válečných hrobech. Buď jsou pohřbeny na určených

místech v Brně nebo nabídnuty k repatriaci, která většinou probíhá prostřednictvím válečných spolků. Ostatky jsou pak převezeny a pohřbeny ve své domovině,“ vysvětluje vedoucí oddělení archeologie Muzea města Brna Petr Vachůt.

Další váleční padlí a mrtví jsou v Brně pochováni na židovském hřbitově v Židenicích, v Králově Poli, na Ruském vrchu v Komíně, v Řečkovicích, Novém Lískovci či v Jundrově. Brněnské válečné hroby jsou v souladu se zákonem č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech, zaneseny v centrální evidenci válečných hrobů ministerstva obrany. Pečují o ně a udržují je jejich vlastníci, za město Brno vykonává jejich údržbu odbor životního prostředí, popřípadě – především u pamětních desek – odbor kultury. O válečné hroby na svém území se starají také brněnské městské části.

S využitím textů

Mileny Flodrové a Jiřího Endlera

zpracovala Markéta Žáková | foto: archiv MMB

O údržbu válečných hrobů se za město Brno starají odbor životního prostředí a – především u pamětních desek – odbor kultury.

Sbor musí být jednotné těleso, i když v něm působí individuality

Český filharmonický sbor Brno patří k oceňovaným tělesům, aktuálně je hrdý na Classic Prague Award za nejlepší vokální výkon loňského roku za spoluúčast na uvedení Janáčkovy Glagolské mše s Českou filharmonií. Zároveň jde o sbor s úctyhodnou tradicí. 7. června má v plánu první ze série slavnostních koncertů k 30. výročí své existence. Odehraje se? „Rádi bychom, ale potvrdit to nelze,“ říká v e-mailovém rozhovoru před Velikonocemi zakladatel a sbormistr Petr Fiala.

Jak utlumení kulturního života v důsledku boje s novým koronavirem zasáhlo váš sbor?

Důsledky a boj s nákazou koronaviru jsou pro nás velmi tíživé. Zastavily se naše každodenní zkoušky, zpěváci se mohou připravovat pouze individuálně doma, v tuto chvíli je již zrušena řada koncertů u nás i v zahraničí, což má pro Český filharmonický sbor Brno i velké ekonomické ztráty. Pracujeme jako obecně prospěšná společnost a honoráře za koncerty u nás a hlavně v zahraničí tvoří 50 procent nákladů, které potřebujeme pro naši existenci. Jsme samozřejmě vděční za dotace města Brna, Jihomoravského kraje a ministerstva kultury, které tvoří těch druhých 50 procent.

Druhý slavnostní koncert 23. října uvede Mši D-dur a Te Deum od Antonína Dvořáka. Tyto skladby stály u zrodu vašeho sboru v roce 1990, oslavili jste jimi i své 20. výročí. Dá se znovu vstoupit do téže řeky?

Stalo se takovou tradicí, že vždy, když si připomínáme kulaté výročí, zařadíme program našeho vůbec prvního koncertu s těmito dvěma díly Antonína Dvořáka. Interpretaci všech Dvořákových vokálně-symfonických skladeb se věnujeme dlouhodobě, většinu jsme i natočili na CD, za nahrávku Dvořákovy Requiem jsme v roce 2010 obdrželi významnou a velmi prestižní japonskou cenu Tokusen. Dvořáková hudba je tak geniální, že i když některá jeho díla zpíváme často

u nás i v zahraničí, je vždy při interpretaci možné odhalit nové výrazové možnosti a nuance.

Na zmíněném koncertu Dvořáka doplní i vaše oratorium Křest svaté Ludmily. Jste autorem téměř dvou stovek skladeb, které jsou vám nejbližší? Jak často se s nimi vaši posluchači mohou setkat?

Moje oratorium na nádherný text brněnské básnířky Zuzany Novákové-Renčové Křest svaté Ludmily patří do okruhu mých duchovních skladeb, které jsou poctou českým národním patronům. Tyto skladby jsou nahrány na CD, existují i televizní záznamy a Český filharmonický sbor Brno je zařazuje do svých programů především při různých výročích.

O Dvořákovi je známo, že kromě komponování rád zahradničil a choval holuby. Co kromě hudby baví vás?

Takové koníčky jako on nemám. Celý život se věnuji hudbě nejenom jako umělecký ředitel a sbormistr Českého filharmonického sboru Brno, ale vyučoval jsem 33 let na brněnské konzervatoři, jsem zakladatelem a 20 let jsem byl dramaturgem Velikonočního festivalu duchovní hudby v Brně, vedl jsem několik amatérských sborů a celý život se také věnuji kompoziční činnosti, i když posledních 30 let mi na komponování zbývá velmi málo času. A tak je pro mne největší odpočinek, když mohu vychutnávat ticho a Boží krásu přírody na Vysočině.

Koníčky jako Dvořák nemám. Největší odpočinek pro mne je, když mohu vychutnávat ticho a Boží krásu přírody na Vysočině.

Petr Fiala

Vystudoval na brněnské konzervatoři hru na klavír, kompozici a dirigování a v roce 1971 ukončil JAMU. Po absolutoriu se zařadil mezi autory usilující o syntézu nových postupů, zejména zvukově barevných, s nejlepšími tradicemi klasiků 20. století. Byl profesorem brněnské konzervatoře, složil asi 180 skladeb. Kromě toho se desítky let intenzivně věnuje sbormistrovské a dirigentské činnosti. Jako skladatel i jako dirigent je laureátem národních i mezinárodních soutěží, působí jako lektor dirigentských kurzů i jako člen mezinárodních porot. Je zván jako hostující dirigent k českým i zahraničním orchestrům a sborům. V roce 1990 založil Český filharmonický sbor Brno, který se pod jeho vedením pracoval mezi nejlepší evropská sborová tělesa. V roce 2009 obdržel od České biskupské konference Řád Cyrila a Metoděje za vynikající výsledky v oblasti dirigování a skladatelské činnosti, která je spjata se současnou duchovní hudbou a s kantátami k počtě českých národních patronů. Dostal také Cenu města Brna a Cenu Jihomoravského kraje za významnou reprezentaci v oblasti kultury.

metropolitan

Sbor za 30 let existence nasbíral řadu zkušeností. V čem je momentálně nejsilnější? A co mu teď nejméně chybí?

Sbor za 30 let své existence účinkoval na cca 2 500 koncertech u nás, v celé Evropě a v Jižní Americe. Náš repertoár je velmi univerzální, máme nastudováno zhruba 600 kantát a oratorií, řadu čistě sborových programů, asi 30 celovečerních oper. V oblasti umělecké se nám velmi daří, jsme pravidelně zváni na různé mezinárodní festivaly, koncerty, nahrávky atd. To vše je však podmíněno každodenní a náročnou přípravou na zkouškách. Řadu let ale máme problémy existenční, poněvadž nemáme zřizovatele a vedle dotací musíme odzpívat každý rok 90–100 koncertů (polovinu u nás, polovinu v zahraničí), abychom sbor, tj. 70 zpěváků, udrželi při životě.

Jakým směrem se sbor nyní vydá? Jaké novinky chystáte pro novou sezonu?

Český filharmonický sbor Brno buduje své mezinárodní renomé především svojí kvalitní uměleckou prací. K tomu je třeba kolektiv výborných zpěváků, kteří přišli do sboru na základě konkurzů. Sbor musí vytvářet svým

nasazením a entuziasmem jednotlivé hudební těleso přesto, že v něm působí řada výrazných individualit, které však musí podřídit své umění celku. Nároky na jednotlivé zpěváky jsou stále větší, poněvadž díky zájmu o Český filharmonický sbor Brno se stále zvyšuje počet koncertů a tím se zkracuje čas pro nastudování různých koncertních projektů při požadavku předvést každé dílo v nejvyšší kvalitě. V letošní jubilejní sezoně 2020–2021 chystáme desítky koncertů z našeho repertoáru, pořádně 15. ročník Cyklu abonentních koncertů. Pokud se sezona rozběhne alespoň od září, máme vedle domácích přehlídek také angažmá na řadě prestižních mezinárodních festivalů v Rakousku, Švýcarsku, Německu, Izraeli, Slovinsku a jinde. Vedle našeho repertoáru tak musíme nastudovat řadu nových skladeb. ■

Zuzana Gregorová | foto: archiv ČFSB

Meeting Brno letos potěší fanoušky nadvakrát

Multižánrový festival Meeting Brno, plánovaný na květen, se rozdělí na dvě části. První se uskuteční v červenci. Zahájí ji talk show Husitka & Katolík, kde účinkuje husitská farářka Martina Viktorie Kopecká společně s Davidem Mackem. Druhá část je v plánu až v září.

▪
(java)

VIDA! přináší zábavnou vědu až domů

O chytrou zábavu Brňané nepřijdou ani v době pandemie. Přestože je zábavní vědecký park VIDA! momentálně pro veřejnost uzavřený, mohou děti i dospělí ze svých domovů sledovat živé vysílání jednoduchých pokusů.

„Většinou budete potřebovat jen to, co máte běžně doma,“ láká k vyzkoušení redaktorka webu a sociálních sítí VIDA! Ema Zezulová. Živé vysílání můžete sledovat na www.vida.cz/vida-na-doma pravidelně každou středu v 16 hodin až do otevření škol. Na webu se také dozvíte, co všechno si máte k pokusům připravit. Video s podrobným návodem i vysvětlením vybraných jevů je možné si pustit i kdykoliv po skončení přímého přenosu. „Nezapomeňte se při pokusech vyfotit a sdílet fotku na Facebooku nebo Instagramu vidabrno. Každý týden vylosujeme jednoho výherce,“ upozorňuje Zezulová.

▪
(java) | foto: VIDA! science centrum

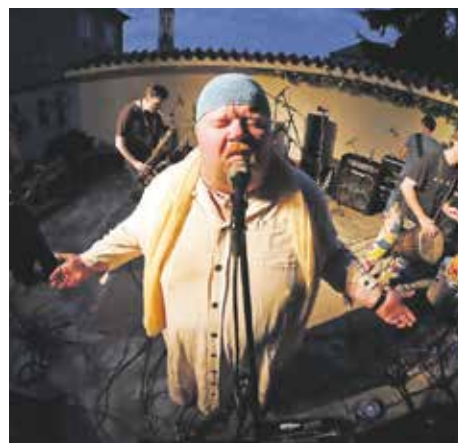

Romské písně zní v muzeu dál. Výstava se prodlužuje

Cestami romských muzikantů a jejich písní se můžete vydat v Muzeu romské kultury na Bratislavské až do 14. února 2021.

Na prodloužení výstavy Lavutara (původně měla končit 3. května) naváže série letních koncertů Summer stage. „Koncerty budeme streamovat live i nadále. Zpřístupníme tak muzeum a výstavu nejen návštěvníkům, kteří jsou ovlivněni nouzovým stavem, ale také Romům a zájemcům z celého světa,“ uvedla ředitelka Muzea romské kultury Jana Horváthová. Podle vládního harmonogramu by se muzeum mohlo otevřít 11. května.

▪
(java)

Káznice vysílá koncerty, besedu i milostnou poezii

Z bývalé káznice na Cejlu, kde vzniklo nové brněnské vysílací studio, můžete sledovat živé vysílání pořadu Káznice LIVE! V květnu je na programu představení Divadla Facka a koncert kapel Čankišou (na snímku) a Divy v čele se zpěvákem a hercem Tomášem Davidem. V plánu je i beseda nad knižní novinkou z okolí Cejlu Krvavý Bronx či hudebně-dramatické pásmo milostné poezie Políbila mě. Akce jsou součástí festivalu Básníci v káznici. Více čtěte na profilu www.facebook.com/kaznicelive.

▪
(java) | foto: Jan Šmok

Kino Art je dočasně uzavřeno, ale dál hraje online. Vstupenky na daný den je možné kupovat do 30 minut před začátkem projekce na webových stránkách www.vasekino.cz. Jednotná cena je 70 korun. Před zakoupením lístku na webu v položce Testovací promítání zjistíte, zda je vaše zařízení či prohlížeč kompatibilní. (java) | foto: Marie Schmerková

Malí umělci se divákům ve velkém představí až na podzim

V květnu se měl po celé České republice konat happening základních uměleckých škol. V Brně se na akci ZUŠ Open připravovaly děti ze 17 škol. Bohužel hudba, tanec, divadlo ani výstavy v podání malých umělců teď diváky naživo nepotěší. „Velké akce jsme přesunuli na podzim. Pokud to situace dovolí, dříve pozveme veřejnost na menší projekty,“ nastínila hlavní koordinátorka ZUŠ Open Irena Pohl Houkalová. Prozatím si můžete na YouTube poslechnout skladbu Modlitba pro budoucnost, kterou speciálně pro slavnostní vyvrcholení letošního ročníku projektu zkomponoval klavírista a skladatel Tomáš Kačo.

▪
(java)

HOTOVÁ JÍDLA AŽ DOMŮ

K USKLADNĚNÍ V LEDNICI, VAKUOVĚ BALENÁ

PŘIVEZEME ZDARMA V BRNĚ A OKOLÍ

Rozvoz
Brno a okolí do 25 km
ZDARMA, pondělí–neděle

Volejte
24 hodin denně
+420 515 555 565

E-shop
www.eFiShop.cz
nabídka jídel s možností
objednávky 24 hod. denně

Vakuované hotové jídlo až domů s trvanlivostí 7 dní si můžete objednat od kuchařů restaurací a hotelů skupiny e-Finance, a.s. s dovozem až domů v Brně a okolí do 25 km (Blansko, Rousínov, Slavkov, Židlochovice, Ivančice, Oslavany, Tišnov) nebo k osobnímu vyzvednutí v Brně v eFi Hotelu, Bratislavská 52 (parkování ve dvoře) a restaurantu Tefiti, Zelný trh 4. Jídlo je připraveno ke skladování v lednici a ohřátí v mikrovlnné troubě nebo na plotně. **Každý týden nabídku jídel obměňujeme.**

Dále v e-shopu nabízíme teplá jídla v menu boxech, delikatesy a základní potraviny.

www.eFiShop.cz e-shop s jídlem

Čtvrťka pečené kačeny se zelím 160 Kč / za 2 porce

eFi Hotel
Bratislavská 52, Brno
tel. 515 555 500
tel. 515 555 555
www.e-finance.eu

NABÍDKA VAKUOVANÝCH HOTOVÝCH JÍDEL K USKLADNĚNÍ

Polévky	Cena za balení (2 porce)	2 porce	Thajské červené kuřecí kari s kokosovým mlékem	160 Kč	
2 porce	Čočková polévka	60 Kč	2 porce	Tvarohové knedlíky s borůvkami	140 Kč
2 porce	Dýňový krém s tandoori a kokos. mlékem	60 Kč	2 porce	Vepřový řízek	148 Kč
2 porce	Gulášová polévka	60 Kč	Fresh nabídka	Cena za balení (1 porce)	
2 porce	Kuřecí vývar, fritátové nudle a zelenina	60 Kč	1 porce	Caesar salát s grilovaným kuřecím masem	98 Kč
2 porce	Rajčatový krém s bazalkovým pestem	60 Kč	1 porce	Salát s červenou řepou, kozím sýrem a vlašskými ořechy	98 Kč
Hlavní jídla	Cena za balení (2 porce)	1 porce	Wrap s grilovaným kuřecím masem, zeleninou a česnekovým dipem	98 Kč	
2 porce	Anglický roastbeef, medovo-hořčic. dresink	160 Kč	Omáčky	Cena za balení (250 g)	
2 porce	Bramborové knedlíky plněné uzeným masem, kysané zelí	150 Kč	250 g	Rajčatová omáčka s tuňákem a olivami	45 Kč
2 porce	Čtvrťka pečené kačeny se zelím	160 Kč	250 g	Boloňská omáčka z mletého masa, rajčat a kořenové zeleniny	47 Kč
2 porce	Germknödel s vanilkovou omáčkou	148 Kč	250 g	Rajčatová omáčka s mořskými plody	82 Kč
2 porce	Halušky s uzeným masem a se zelím	110 Kč	250 g	Rajčatová omáčka s chilli papričkou	38 Kč
2 porce	Holandský řízek	138 Kč	250 g	Rajčatová omáčka s kapary a oregánem	42 Kč
2 porce	Hovězí guláš	152 Kč	250 g	Rajčatová omáčka s bazalkou	39 Kč
2 porce	Hovězí líčka, omáčka z kořenové zeleniny	160 Kč	Paštiky a pomazánky	Cena za balení (200–250 g)	
2 porce	Chilli con carne	170 Kč	250 g	Pečené vepřové maso	83 Kč
2 porce	Kančí se šípkovou omáčkou	168 Kč	200 g	Drůbeží paštika s medvědí česnekem	53 Kč
2 porce	Koprová omáčka s vejcem	100 Kč	200 g	Směs na topinky	58 Kč
2 porce	Krůtí prso s omáčkou ze zeleného pepře a fazolky na másle	170 Kč	200 g	Rilletes z vepřového masa	68 Kč
2 porce	Kuřecí prso na paprice s pečenou kápií	150 Kč	200 g	Škvarková pomazánka	68 Kč
2 porce	Moravský vrabec se špenátem	138 Kč	Přílohy	Cena za balení (2 porce)	
2 porce	Pečená vepřová žebra z masitého bůčku s omáčkou z výpeku a bílého vína	160 Kč	2 porce	Houskový knedlík, bramborový knedlík	40 Kč
2 porce	Pečené vepřové koleno	148 Kč		karlovarský knedlík, jasmínová rýže, vařený brambor, špeclé, zelí	
2 porce	Svíčková na smetaně	170 Kč			
2 porce	Špenátové špeclé s hříbovou omáčkou	140 Kč			

Jídlo lze objednávat 24 hodin denně prostřednictvím e-shopu www.eFiShop.cz, telefonicky: +420 515 555 565 nebo e-mailem: jidlo@e-finance.eu

Pavel Hladík: Chceme stavět na zelené louce

Brněnští házenkáři se v posledních letech trápí a téměř každou sezonu bojují o udržení v nejvyšší domácí soutěži. Tuto nepříjemnou situaci má změnit nový trenér i sportovní ředitel klubu Pavel Hladík, který do Brna přišel v březnu z Nového Veselí. Ve svém novém působišti se nebojí velkých změn a rád by celý klub posunul na profesionální úroveň včetně evropských pohárů, do nichž se s Veselím dokázal probojovat.

Posledních několik týdnů je Česko v omezeném režimu, jak v takových podmínkách pracujete s hráči?

Je to složité. První věc, strašně mě mrzí, že jsem se nemohl pořádně rozloučit s kluky ve Veselí. Hráli jsme spolu čtyři roky, dosáhli na skvělé úspěchy, a ani jsme si nemohli podat ruku. Zadruhé, tady v Brně je to to samé, pracoval jsem na dálku, plánujeme letní přípravu, tréninkové prostory, snažíme se poskládat tým – a je nepříjemné, že to musíme řešit po telefonu a sociálních sítích.

Zadával jste hráčům domácí tréninky?

Ne, nedával jsem nic, jsem tu nový trenér a myslím si, že tři týdny nejsou tak dlouhá doba. Hráči tady hrají extraligu sedm let a nikdy pořádně přestávku neměli, takže se na to dívám tak, že teď poprvé mají možnost se doléčit. Kluci ví, že se musí hýbat, a podle mě to budou dělat, ať jim trenér plán pošle, nebo nepošle. A když nechtějí, tak to stejně dělat nebudou. Takže jsem na ně jen apeloval s tím, že vědí, jak se mají chovat. Teď už navíc budeme moci trénovat venku v omezeném režimu, takže se konečně budeme potkávat.

Jedním z vašich cílů je přilákat do ochozů fanoušky. Jak toho chcete dosáhnout?

Samozřejmě, je zde několik aspektů. Do Brna jezdím dlouho jako soupeř a vím, že je to trochu zakleté. Na některé zápasy chodí hodně lidí, na jiné málo. Zprv si ale myslím, že tady na Brněnsku mám celkem dobré jméno, protože spolupracuji s menšími kluby v okolí, jako jsou třeba Sokolnice a další. Věřím tedy, že i já pár lidí přilákám. Zadruhé chceme nabídnout lepší házenou, než se v Brně hrála, play-off. Když budeme hrát dlouhodobě dobře, věřím, že halu Vodova, která má kapacitu tisíc diváků, dokážeme naplňovat.

Jakou filozofii bude Brno pod vaším vedením vyznávat?

Zatím, jak to vidím, se bude muset změnit hodně věcí. Byl bych rád, kdybychom tým postupně profesionalizovali, co se týče jak podmínek, tak přístupu. Tady kluci nebyli zvyklí trénovat tak, jak jsme trénovali ve Veselí. Chci přivést Brno na cestu, abychom byli konkurenceschopní s nejlepšími, to znamená osm devět tréninků týdně, začít sport profesionalizovat a udělat z něj značku. Brno je krásné město, univerzitní, chceme nalákat nadějně studenty, aby sem chodili, a zvednout mládež. Úkolů je tedy

hodně, na druhou stranu, o to víc se na to těším. Nechci, aby to vyznělo špatně, ale chceme stavět na zelené louce, dělat věci trošku jinak.

Čeho byste chtěl ve své trenérské kariéře dosáhnout?

Teď jsem měl jeden sportovní cíl, který jsem kvůli Brnu odložil, a to trénovat v Polsku. S jejich házenou mám dobré zkušenosti, jezdíme tam za přípravou, polská superliga je jedna z pěti nejlepších soutěží světa. Nyní jsem měl nabídku, rozhodoval jsem se mezi Polskem a Brnem, takže jsem si mohl splnit svůj sen – a vybral jsem si Brno. Jak kvůli rodině, tak kvůli majiteli, panu Koskovi, s nímž jsme se potkali ve vizích. Chceme tu hrát evropské poháry. Mám medaile ze všech kategorií, ale rád bych extraligovou medaili, úspěch v Českém poháru a hlavně úspěch v evropských pohárech.

Marek Dvořák | foto: Zdeněk Kolařík

Ligová fotbalová asociace na konci dubna schválila, že se letošní soutěžní ročník opět rozběhne, a to zřejmě od 25. května.

Na Zbrojovku se vrací fotbal. Liga by mohla začít v květnu

Díky uvolnění vládních opatření souvisejících s koronavirem může brněnská Zbrojovka v omezeném režimu konečně trénovat. „Není to ideální, ale beru to jako první krůček dopředu. Hráči konečně uvidí balon,“ uvedl pro web klubu hlavní trenér Zbrojovky Miloslav Machálek. „Jsme teprve na začátku, zatím nebylo těžké vymyslet program. Nastavili jsme to tak, aby se hráči pomalu rozjížděli, protože doposud byli o samotě a bez míče,“ dodal asistent trenéra Richard Dostálek.

(mad) | foto: Zdeněk Kolařík

Pro Paměť národa může běžet každý sám

Na květen plánovaný Běh pro Paměť národa byl přesunut na září, ale kdo má chuť se proběhnout a pomoci, může. V sobotu 23. května vyrazí každý závodník sám na svoji trasu, a pokud bude chtít, může si vytisknout cedulku a běžet za minulé i současné hrdiny. Nebo podpořit Centrum pomoci Paměti národa. Více najdete na www.behpropametnaroda.cz.

(mad)

Kometa bojuje v play-off. Na PlayStationu

DRFG Arena již utichla, ale Kometa přesto bojuje o titul. Pokud si 1. května poradila s Mladou Boleslaví (zápas se odehrál po datu tisku Brněnského metropolitánu), 8. května nastoupí ve finále. Jak je to možné? Díky projektu Esport hokejová liga, který představuje první videoherní hokejovou ligu v republice. Nejlepší hráči Česka se zde utkají o 150 tisíc korun. Podobný projekt má i americký fotbal, kde za Brno bojují místní Alligators. Esport je organizované soutěžení hráčů nebo týmů v počítačových hrách či videohráčích. Toto hobby získává stále větší popularitu a v Česku zápasy sledují statisíce lidí.

(mad)

Devadesát. Přesto je Masarykův okruh stále ve formě

Každé léto se Brno zaplní motocyklovými fanoušky, kteří míří na Masarykův okruh, aby zhlédli Velkou cenu České republiky. Znáte bohatou historii tohoto závodistiště, které 10. dubna oslavilo 90 let?

O 20. letech minulého století se často mluví jako o zlaté éře automobilového sportu. Právě tehdy iniciovali motocykloví nadšenci zejména z Českého autoklubu Moravy a Slezska vznik prestižních automobilových závodů za účasti špičkových jezdců. Nebylo to ale snadné a organizátoři čelili nepřejčnosti i finančním potížím. O změnu se nepřímo postaral sám prezident Masaryk. Svým souhlasem s pojmenováním závodu prolomil ledy a 10. dubna 1930 se konečně začíná na nové trati pracovat.

Za tehdejších 12 milionů korun byly nakoupeny suroviny – štěrka, kámen, železo, cement a další, celkem 7 190 vagonů materiálu. Do práce se dalo více než 400 dělníků a 28. září 1930 se mohl jet první závod. A není divu, že legendární okruh pokřtila legendární závodnice – Eliška Junková. Premiéra byla plná hvězdných jmen, do boje se vrhli třeba Rudolf Caracciola, Tazio Nuvolari nebo vítězný Heinrich-Joachim von Morgen. Jen Chironovi se do Brna nechtělo. Hned ve druhém ročníku už ho ale reputace mladého závodu nalákala natolik, že přijel a získal vítězné vavříny.

V roce 1938 přichází odmlka. Evropou pochodují Hitlerova vojska a Češi mají jiné starosti než pořádání závodů. Návratu rychlých aut se fanoušci dočkali až v roce 1949. O rok později se na Masarykově okruhu pořádaly motocyklové závody a v 60. letech se zde poprvé odehrálo mistrovství světa silničních motocyklů.

V 70. letech ale trať přestala vyhovovat stále náročnějším požadavkům na bezpečnost a roku 1982 se MS jelo na „starém“ okruhu naposledy. V roce 1987 ale zahájila provoz moderní uzavřená dráha, jež vznikla na okraji Žebětína. Ta hned v první sezoně opět hostila světový šampionát a nejprestižnější závody planety se zde jezdí až dodnes.

Marek Dvořák

Křížovka o ceny

	ANGL. BODY	DOLOVAT UHLÍ	NÁMITKA		1. část tajenky	ŘÍMSKÁ 6	ZNAČKA SYRA	CHYTAT		NAPO-MENOUT	CHOROBNÁ NESPA-VOST	ZÁZRAK	STŘEDO-VÝKÝ KOČOVNÍK	UKAZOVACÍ ZÁJMENO
ŽACÍ NÁSTROJ				PLOCHÉ ÚDOLÍ					KLESAT					
ČISTIČÍ PROSTŘE-DEK				ŽENSKÉ JMÉNO (19. 9.) ČESKÝ DIRIGENT					ZRNÍ K SETÍ DÁNSKÝ HISTORIK					
TO I ONO						ZNOVU ŘÍKAT								
PRYČ						UZENINA HÝKAVCI						REZNÁ OCEL (ZKR.) ODSKO-ČENÍ		
ČÁST DOLNÍ KONČETINY							VÝHRA OBRNĚNÉ VOZIDLO						NÁŠ GRAFIK	TRUMF V BRIDGI
	KOČÍ	POŽIT EGYPT. BAVLNA						SLADKO-VODNÍ DROBNÝ ČERV BEZVALEČNÝ STAV						
AGLICKÁ ZKRATKA DPH				PLAMEN (KNIŽ.) KOPAT JÁMU					OSEKÁVAT OBAL KE SKLADO-VÁNÍ TEKUTIN					
BÝVALÁ ČESKÁ POLITICKÁ STRANA			LEHKÝ KOV PUČÁLKO-VIC ŽIRAFA							2. část tajenky	AFRICKÝ KMEN TEDY			
DOSPĚLÁ						EXTRÉM PRIMÁT								
JAPONSKÝ ODĚV							PORŮST PEŘÍM NEVZDĚ-LANEC PŘED-LOŽKA						JÁSAT	SPZ OSTRAVY
ATOL COOKO-VÝCH OSTROVŮ					POVEL BŘICHO (Z LAT.)							POMŮCKA: AFRIT, ALEN, ATIU, KARS, KRU, TWINE	PŘED-LOŽKA ROZKLAD	
	JEDNOTKA INFORMACE	AMER. BASKET. ASOCIACE ČESKÝ ARCHITEKT				POLIBEK VELKÁ POLE						DOUŠEK DOMÁCKY IVO		
VYNÁLEZCE SLEPEC-KÉHO PÍSMÁ								ODĚV PODOBNÝ BURNUSU						RUSKY TITO
KÓD JEMENU			OBLIČEJ AMOVA PART-NERKA					ANGL. PŘEPRACOVAT NĚM. VEJCE						
INICIÁLY ELLIOTA				SVAZ					HLÍZA POVŮJNICE					
DOMÁCKY ELIŠKA				NASYCENÍ					ZHOTOVITI ŠITÍM					

Vyhraje knihu Brno v proměnách staletí. Tajenku vložte do 19. května 2020 do formuláře na adrese www.brno.cz/krizovka, zašlete poštou (či doneste) do redakce

Husova 12, Brno, nebo pošlete SMS na číslo 602 770 466. Vícekrát zasláné tajenky vyřazujeme. Ze správných odpovědí z minulého čísla (Na přehrady vyplují lodě)

byli vylosováni: Vilma Ťápalová, David Flo-ryán, Gabriela Tichá.

Dáme podobu vaší koupelně i kuchyni

WWW.SENESI.CZ

NÁVRHY TEĎ SPOLU ZVLÁDNEME ONLINE
SJEDNEJTE SI SCHŮZKU NA NAŠEM WEBU

senesi
KOUPELNY A KUCHYNĚ

Strojírenství nás baví. Buďte i vy mezi technologickou špičkou.

Jistota stabilního zaměstnání, perspektiva profesního růstu, zajímavá práce.
pbs.cz/kariera

RV2020/5401

**UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ
17. KVĚTNA
DISTRIBUCE 3. ČERVNA**

**REKLAMACE
NA DISTRIBUCI MAGAZÍNU
ZASÍLEJTE NA E-MAIL
BRNO@REGVYD.CZ**

DŮM S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU

Borotín 17, okres Blansko, pouze 50 km od Brna

Co nabízíme:

- Bezbariérové zařízení v klidné obci, obklopené parkem.
- Plně vybavené jedno a dvoulůžkové byty, včetně kuchyněk a soc. zařízení.
- Možnost celodenní stravy, obědy – výběr ze tří menu.
- Poskytování registrované pečovatelské služby dle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách od 7:00 do 19:00 hodin.
- Recepční služba 24 hodin.
- Obvodní lékař, kadeřnice, pedikérka, kavárna s občerstvením.
- Zajišťujeme osobní přístup, milou a pozitivní společnost po celý den.
- Množství aktivit – infra sauna, vířivka, tělocvična, masáže, skupinová cvičení, společenská knihovna, aktivizační programy.
- Velký park sloužící k aktivnímu i pasivnímu odpočinku – venkovní fitness, jezírko s potůčkem, šachy, možnost bylinkové zahrádky.

Kontaktujte nás, tady se budete cítit jako na zámku:

Telefon: 734 235 886, 734 235 927 Web: www.zasluncemzs.cz

E-mail: krepelova@zasluncemzs.cz, socialnipracovnice@zasluncemzs.cz

RV2020/57702

Spolu to zvládneme

Podpora pro drobné podnikatele působící v Brně

V půlce března česká vláda jako prevence boje proti nemoci COVID-19 nařídila uzavření většiny provozoven obchodů a služeb. **Brněnský metropolitan** po jejich pozvolném opětovném otevírání **odpustí 50 % z ceny inzerce** všem drobným podnikatelům ve svých vydáních květen–červenec.

Brněnský metropolitan je zpravodaj magistrátu města Brna vycházející v měsíční periodicitě **v celkovém nákladu 210 000 ks** s distribucí do všech domácností v Brně, na distribučních místech a v šalinách.

Tato možnost je určena všem drobným podnikatelům a dalším subjektům podnikajícím kdekoli na území Brna. Odpuštění 50 % z ceny inzerce bude vyčísleno rovnou na objednávce inzerce jako mimořádná sleva a bude kalkulována z ceníkové ceny inzerce. Týká se výhradně vydání 2020/05–2020/07.

Bližší informace můžete získat u

Havel MOKA

☎ 602 557 777

✉ mouka@regvyd.cz

Karel MAREK

☎ 606 740 730

✉ k.marek@regvyd.cz

Michal NOVÁK

☎ 739 724 774

✉ novak@regvyd.cz

nebo na e-mailu covid.brno@regvyd.cz.

RV2020/1459

Virtuální Nedělníček

**Každou neděli
program pro děti na
www.brno.avion.cz**

RV2020/15101

VELKOBOCHOD	Těsnící prvky	Montáž oken se systémem i3	
	SILLEN PRIMO B2 3967 TRELLEBORG D profil TLT	S jedinou samolepicí fólií 2v1 to zrychlíš! TwinAktiv ME508 Aplikace od -10°C do +40°C 75m v boxu VÝHODNĚJI	TP652 illmod Trio+ Aplikační teplota bez omezení i3 illbruck making it perfect.
	PP11 lišta s kartáčkem Padací prahy EM SoundProof 51dB Planet FT SWISS MADE Min. délka: 350mm Max. délka: 6000mm	S Purenitem bez tepelných ztrát purenit Víte, jak s Purenitem správně osadit okna a dveře u podlahy? TAKTO NE TAKTO ANO	
	OKENTĚS pro řemesla a obchod	Val. Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina aktuální ceny, novinky a akce na www.okentes.cz	

BRILAS®

Dokonalý výběr a péče

NECHTE SE HÝČKAT NA PRODEJNÁCH V BRNĚ

Brno-Žabovřesky | Brno-Bohunice
Sochorova 1 | Traťová 653/3

KOMPLETNÍ NABÍDKA PRSTENŮ NA
WWW.BRILAS.CZ

Dáváme naději ve zlomové době

ReGeNeRaCe
PŘIROZENÁ CESTA KE ZDRAVÍ A POZNÁNÍ
Kardamom
Přírodní zdroj draslíku

Koronavirus
Pomáháme hojit šrámy na duši

Pomáháme hojit šrámy na duši
Rady a návody z oboru psychologie a psychoterapie, jak nepodléhat panice a vnitřnímu neklidu a jak vnést do duše klid, pro vás připravili Patricie Anzari, Irena Kafková, Zuzana Lukášková-Řezáčová, Jitka Vodňanská, Marian Jelínek a Joseff Michálek.

Draslík
Význam tohoto chemického prvku v naší imunitě přibližuje Milan Calábek.

Kupředu do minulosti
Jak čelit krizím a životním výzvám vypráví ze svých zkušeností Martina Kociánová.

Přírodní antibiotika a antivirotika v kuchyni
MUDr. Josef Jonáš a Jiří Kuchař přicházejí po bestsellerech SVĚT PŘÍRODNÍCH ANTIBIOTIK a TVOJE STRAVA JE TVŮJ OSUD s další praktickou knihou, s jejíž pomocí významně zlepšíte obranyschopnost prostřednictvím svého jídelníčku.

**VÍCE INFORMACÍ NAJDETE NA INTERNETOVÝCH ADRESÁCH
WWW.REGENERACE.CZ NEBO WWW.EMINENT.CZ**

Investiční byty v Brně s výnosem 3,7 % p.a. před zdaněním

www.byty-chrlice.cz

Investujte do přímého vlastnictví nemovitostí. V době, kdy úrokové sazby z vkladů u bank jsou téměř na nule, budete profitovat ihned z nájmu, dlouhodobě profitovat z růstu cen bytů v Brně. Budete také ochráněni před případným oslabováním koruny.

Investiční skupina e-Finance, a.s. nabízí k prodeji pět bytů 4+1 a dva byty 3+1. Byty jsou po rekonstrukci a nacházejí se v atraktivní lokalitě v Brně-Chrlicích v kompletně zrekonstruovaném domě. V současnosti jsou byty pronajaté na dobu určitou jednoho roku seriózním nájemcům. Nájem s nájemcem se může každý rok prodloužit nebo ukončit. **Roční výnos z nájmu po odečtu plateb ve prospěch společenství vlastníků bytových jednotek činí 3,7%.**

Investiční byty v zrekonstruovaném domě v Brně-Chrlicích.

Kalkulace výnosu z bytu

Byt	Prodejní cena bytu	Měsíční nájem	Měsíční platby společenství vlastníků	Čistý nájem za měsíc	Čistý nájem za rok	Roční výnos (p.a.) před zdaněním
4+1	5 210 000 Kč	18 000 Kč	2 216 Kč	15 784 Kč	189 408 Kč	3,7 %
3+1	4 270 000 Kč	15 000 Kč	1 814 Kč	13 186 Kč	158 232 Kč	3,7 %

e-Finance, a.s., investiční realitní skupina

Bratislavská 234/52, 602 00 Brno, +420 725 777 142, smidek@e-finance.eu

REZIDENCE PĚKNĀ

DLUHOPISY PRO OBČANY ZHODNOŤTE SVOJE ÚSPORY S E-FINANCE

5,6 % ROČNÍ VÝNOS

Konečné podmínky a prospekt dluhopisů schválený ČNB naleznete na www.e-finance.cz/dluhopisy-informace.

- ✓ Investice od 30 000 Kč
- ✓ Roční úrok 4,5 % u tříletých a 5,6 % u sedmiletých dluhopisů
- ✓ Možnost předčasného splacení
- ✓ Upsání a převod bez poplatků
- ✓ Osobní i elektronická objednávka

Dluhopisy je možné objednat na www.e-finance.eu nebo ☎ 515 555 555